

ترجمة معاني القرآن الكريم

የክቡር ቁርአን መልእክት ትርጉም

በአማርኛ እጅግ ሳይጠብ ወይም ሳይሰፋ

ተመጥኖ የተዘጋጀ

በሸክ ሰዲድ አህመድ ሙስጠፋ

(30ኛው ጁንዳ)

تأليف:

الشيخ سعيد أحمد مصطفى

الأمهرية

የክቡር ቁርአን መልእክት ትርጉም

الترجمة لمعنى القرآن باللغة الأمازيغية

በአማርኛ ቁንቁ አድጎ ሳይጠብ ወይም ሳይሰፋ
ተመጥኖ የተዘጋጀ በሽይክ ሰሂድ አሕመድ መስጠፋ

30ኛው ጁዝእ

2ኛ ዕትም

የተርጓሚው መብት በህግ የተጠበቀ ነው።

جميع الحقوق محفوظة للمترجم

All Rights Reserved

አድራሻ:- ሸህ ለይድ አህመድ መስጠፋ

ምግባራ ቁጥር 0507494402

ሳውዲ ዓረቢያ

በኢትዮጵያ ተወካይ

ሐጂ ቢላል ተማም

ምግባራ ቁጥር 09-1166097

ኢትዮጵያ

ح المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بالمعذر وأم الحمام، ١٤٢٩هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مصطفى، سعيد أحمد

ترجمة معاني العشر الأخير من القرآن الكريم. / سعيد أحمد مصطفى. - الرياض،

١٤٢٩هـ

٩٦ ص ، ١٤ × ٢٠ سم

ردمك : ٨-٨-٩٦٠٣-٩٩٦٠-٩٧٨

(الكتاب باللغة الأمهرية)

أ- العنوان

١- القرآن - ترجمة

١٤٢٩/٣٢٨١

ديوي ٢٢١،٤

رقم الإيداع : ١٤٢٩/٣٢٨١

ردمك : ٨-٨-٩٦٠٣-٩٩٦٠-٩٧٨

حقوق الطبع للمترجم

ማውጫ

ተራ ቁ.	ርዕስ	ገጽ
1	መግቢያ.....	1
2	ሱረቱ-ነበእ.....	4
3	ሱረቱ-ናዚዓት.....	9
4	ሱረቱ-ዐበሰ.....	14
5	ሱረቱ-ተክዊር.....	18
6	ሱረቱል-ኢንፊጣር.....	21
7	ሱረቱል-መጠፊፊን.....	24
8	ሱረቱል-ኢንሺቃቅ.....	29
9	ሱረቱል-ቡሩጅ.....	32
10	ሱረቱ-ጧሪቅ.....	35
11	ሱረቱል-አዕላ.....	37
12	ሱረቱል-ጋሽያ.....	39
13	ሱረቱል-ፈጅር.....	42
14	ሱረቱል-በለድ.....	46
15	ሱረቱ-ሸምስ.....	49
16	ሱረቱ-ሰይል.....	51
17	ሱረቱ-ዱሐ.....	53
18	ሱረቱ-ሸርሕ.....	55

19	ሱረቱ-ቲን.....	57
20	ሱረቱል-ዐለቅ.....	58
21	ሱረቱል-ቀድር.....	62
22	ሱረቱል-በይና.....	64
23	ሱረቱ-ዘልዘላ.....	67
24	ሱረቱል-ዓዲያት.....	68
25	ሱረቱል-ቃሪዓ.....	70
26	ሱረቱ-ተካሠር.....	71
27	ሱረቱል-ዓስር.....	73
28	ሱረቱል-ሁመዛ.....	75
29	ሱረቱል-ፊል.....	76
30	ሱረቱ-ቁሪይሽ.....	78
31	ሱረቱል-ማዑን.....	79
32	ሱረቱል-ከውሠር.....	80
33	ሱረቱል-ካፊናን.....	81
34	ሱረቱ-ነስር.....	82
35	ሱረቱል-መሰድ.....	83
36	ሱረቱል-ኢፕላስ.....	85
37	ሱረቱል-ፈለቅ.....	86
38	ሱረቱ-ናስ.....	89

መግቢያ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አላኝ በሆነው አላህ ስም
(እጅም ራሱ።)

ቀደም ሲል ያልነበርኩትን ፈጥሮ ላስገኘኝ፤ የአካል ክፍሎቼን አሟልቶ እስካሁን ድረስ በጤንነት ላቆየኝ፤ ከዚህም በላይ ኢስላማዊ እምነትን ሰጥቶ ቁርአንን ላሳወቀኝ፤ እንዲያውም ሐቁን አውቄ ለሌሎችም ማላወቅ ላስቻለኝ፤ በተለይ በቁርአን ትርጉም እንድሰማራ ያደለኝ ለሆነው ፍህፍህ ጌታ፤ ሰፊ ምስጋና ይገባው ያለመጠን እጅግ በርካታ። ርህራሄ ሰላምም የነቢያት መደምደሚያ ላደረጋቸው መሪያችን ለነቢዩሷህ ሙሐመድ ይድረላቸው፤ እስከ ቤተሰቦቻቸው፤ እንዲሁም ለመላው የእምነት ተከታይ ወዳጆቻቸው!!

ከዚህ በኋላ ለመግለጽ የምወደው ማንኛውም ሰው በአመነበት ዓላማ ተገቶ ከሠራ በዕውነት፤ ለበቡን አድርጏልና ሳይበቃ አይቀርም ለውጤት አላህ ክሻለት። እኔም ታዲያ ከሀጻንነት እስካሁን ባደረግኩት ቀጣይ ጥረቴ፤ የአላህ መልካም ፈቃድ ሆኖ ለዚህ ውጤት በመብቃቴ፤ ደስታዬ እጅግ ከፍ ያለ ነው ስለተሳካ ምኞቴ።

ይህም ግዙፍ የአላህ ፀጋ ለወገኖቼ ደርሷቸው፤ በሱ ሐቁን ተመላክተው ኢስላም እንደሚገባቸው ተስፋዩ ነው። እዚህ ላይ ላሳሰብ የምወደው፤ ሥራው እስከዛሬ እከተለው ከነበረው አቀራረብ የተለየ መሆኑን ነው። ምክንያቱም በአሁኑ ጊዜ የሚፈለገው በጥቂት ቃላት ግልጽ መልዕክትን ማድረስ ነው። ቁርአን እራሱም የሚከተለው ይህን ስልት ነው። አንባቢንም በትንታኔ

ከማሰልቸት ፍሬ ነገሩን በመጠቀም የአእምሮ ስራ ለመስጠት ስል ነው።

ዋናው ትኩረትም የሆነው ቁርአንን በመመሪያነት እንደተቀበልነው ሁሉ ተግባራችንን በሙሉ ከሱ ማጣጣም እንዳለብን ማስገንዘብ ላይ ነው። ሆኖም ሀሳቡ ጭፍን እንዳይሆን መልዕክቱን ግልጽ ለማድረግ መሠረታዊ ሀሳቦችን መግለጫና ማብራሪያዎችን በትንፋ መሃል ጣልቃ እንደማስገባ ነው። እንዲሁም የምዕራፋት መግቢያዎችና ለአንቀጾች መውረድ ምክንያት የሆኑትን ነገሮች በአጭሩም ቢሆን በየጣልቃው መጥቀሴ የማይቀር ነው። ይህም በቁርአን ተርጓሚዎች ዘንድ የተለመደ አሠራር ነው።

ሌላው ደግሞ እዚህ ላይ ላሳስብ የምወደው ቁርአን ምን ጊዜም ለሁሉም ሰዎች የበላይ አስተማሪና መሪ እንጂ የማንንም ሀሳብና ፍልስፍና በመቀበል የሚከተል አይደለምና ይህ ስራዬ በአላህ ስሞችም ሆነ በሌሎች መሰል ነገሮች ቃላትን በማጣመም ከመተርጎም የራቀ ነው።

እንዲያውም በዚህ ፋንታ ከአንቀጾች ጋር ቀጥተኛ ተዛምዶ ያላቸውን ትክክለኛ ሐዲሶች አግባብ ባለው ቦታ ሁሉ እንደምጠቅሳቸው ነው።

ለዚህም ሥራ መሳካት በዋቢነት የተጠቀምኩባቸው ዋነኛ ምንጮች የሚከተሉት ናቸው፡-

አንደኛ፡- ተፍሲር ኢብኑ ከሢር የሸይኽ ኢስማዒል ዒማዱዲን ድርሰት የሆነው እውቁ መጽሐፍ፤

ሁለተኛ፡- ተፍሲሩ ዛዱል-መሲር የሸይኽ ዓብዱረሕማን ዓሊ አቡል-ፈረጅ ሥራ ውጤት፤

ሦስተኛ:- ተፍሊሩ ፈትሁል-ቀዲር የሽይኽ
ሙሐመድ ዓሊ አሸውካኒ ድርሰት
የሆነው፤

አራተኛ:- ተይሲሩል-ከሪሚ-ረሕማን የሽይኽ
ዓብዱረሕማን ናስር አሰዕዲ ድርሰት
የሆነው፤

አምስተኛ:- ተፍሊሩል-ጀላላይን በሽይኽ
ሙሐመድ ሙሐሊና በሽይኽ
ዓብዱረሕማን ሱዩሚ የተሰራው፤

ስድስተኛ:- ተፍሊሩ ተስሂል በሽይኽ ሙሐመድ
አሕመድ አቡል-ቃሲም የተዘጋጀው
ሲሆን፤

ሰባተኛ:- ሰፍወቱ ተፋሲር በሽይኽ ሙሐመድ
ዓሊ ሳቡኒ የተሠራው በተለይ
የምዕራፋት መግቢያዎችን
የተጠቀምኩት ከእሱ ነው።

ለአንቀጾች መውረድ ሰበብ በሆኑት ጉዳዮች ደግሞ
በአመዛኙ የተከተልኩት የሱዩሚና የዋሒዲን
መጽሐፍት ነው።

እዚህ ላይ ቸሩን ጌታዩን አጥብቄ የምለምነው ይህን
መጽሐፍ ለእኔ የተባረከ ለአንገቢዎቼም ጠቃሚ
እንዲያደርገው ለወላጆቼና ለሽይኾቼም በእሱ ሰበብ
ታላቅ ምንጻን እንዲለግላቸው ነው።

ተርጓሚው ሽይኽ ሠዒድ አሕመድ ሙስጠፋ
አል መዲነቱል ሙነውራ 16/8/1428 ዓ.ሂ.

سورة النبا

የከባዱ ዜና ምዕራፍ በመካ የወረደች፤ አርባ አንቀጾችን የያዘች አጠር ያለች ምዕራፍ ናት። እሷም ገና በመግቢያዋ በጥያቄ መልክ አጠንክራ የምታወሳው ከሃዲያኑ የሚጠራጠሩበትን የቂያማ ቀንን ጉዳይ ነው። በማያያዝም ለዚያ ቀን መምጣት በዋቢነት የምትጠቅሰው ከፍጥረታቱ መካከል ለአላህ ኃይል መገለጫ የሆኑትን ነገሮች ነው። ያም የቀጠሮ ዕለት ሲደርስ ሰዎች ከመቃብር ወጥተው የመጨረሻ ውሳኔ እንደሚቀበሉ፤ ከዚያም ለሁለት ተከፍለው ጠማማዎች ወደ ጀህንም፣ ጥንቂቃኑ ወደ ጀነት መልላካቸው እንደማይቀርና ያኔም ከሃዲው ሰው «ምነው አፈር ሆኔ ብቀር!» እያለ ከንቱ እንደሚመኝ ነው። ስያሜዋም የመነጨው ከሁለተኛው አንቀጽ ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُوَ فِيهِ يُخْتَلَفُونَ ﴿٣﴾

ስለምኑ ነው ለመሆኑ እነርሱ እያወላወሉ በመጠያየቅ ላይ ያሉ? ስለታላቁ ዜና ስለቂያማ ነውን? እነርሱ አሁንም እየተጨቃጨቁ ያሉ?:-

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

ይልቁንስ የሚሻለው ይህን ነገር ቢተው ነው፤ እምቢ ካሉ ግን የሚያጋጥማቸውን ቆያይተው እንደሚያውቁ ነው። አሁንም ያለባቸው ይህን ነገር መተው ነው። አለበለዚያ ሰነባብተው ውጤቱን እንደሚያውቁ ነው።

أَوْ تَجْمَلِ الْأَرْضَ بِمَهْنَدَا ① وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ②

ምድርን ለኑር ለመቺ ለድርገን ለልደለደልናትምን?
ጋራዎችን ለሷን ረገጠው የሚይዙ ችካሎች
አላደረገናቸውምን?

وَخَلَقْتُمْكُمْ أَزْوَاجًا ③ وَجَعَلْنَا قَوْمَكَ سُلْبًا ④

እናንተንም በጾታችሁ ወንድና ሴት ለድርገን በመፍጠር
ባልና ሚስቶች አደረገናችሁ። እንቅልፍንም ለአካላችሁ
ማረፊያ፣ ለድካማችሁ ማጥፊያ አደረገንላችሁ።

وَجَعَلْنَا أَيْلًا لِإِسَاءَاتِكُمْ ⑤ وَجَعَلْنَا الْقَهْرَ مَعَاشًا ⑥

ሌሊቱንም ለዕረፍት እንዲመቻችሁ እንደ አልባላት ሆና
እንዲሸፍናችሁ፣ ቀኑንም ለኑሯችሁ ለመቺ ብርሃናማ
አደረገንላችሁ።

وَبَيْنَنَا وَقَوْمَكُمُ سُبْحًا ⑦ وَبَيْنَنَا وَمَرْجَابًا ⑧

ከበላያችሁም ሰባት ጠንካሮች ሰማያትን ገነባናቸው።
ከዚያም ደማቱን (የፀሐይ) ብርሃን ፈጥረን መደብናት
በላቸው።

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمْرًا ⑨ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ⑩ وَجَنَّاتٍ

الْأَنْفَاقِ ⑪

ከዚያም ዝናብን ካረገዙት (ደመናዎች) በእሱ
አዝዕርቶችና በቆልቶች የዳብሩ የሆኑንም አትክልቶች
ከምድር ልናበቅልላችሁ፣ ተንገሮቻቸውን ውሃ
እንዲወርድ አደረገንላችሁ፣ (ታዲያ ይህን ሁሉ በቀላሉ
ማድረግ የቻለው ጌታችሁ እናንተን ከሞት
ማስነሳት ያቅተው መሰላችሁ? ማለቱ ነው ቢገባቸው።)

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑫

ወላጅ ፍርድ ቀን እኮ ዝንፍ የማይል ቀጠሮ

እንደተያዘለት ነው። (ሰለዘገዮ የሚቀር አይምሰላችሁ ማለቱ ነው።)

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَمَأْتُونَ أَقْوَابًا ﴿٥﴾

እሱም በገሃድ የሚሆነው በቀንዱ በሚነፋና እናንተንም ኑ! ሰንላችሁ ከባዱን ጥሪ ሰምታችሁ፣ ከቀብርቻችሁ ቶሎ በመውጣት በቡድን በቡድን እየተግተለተላችሁ በምትመጡበት ቀን ነው።

وَفِي حَتِّ السَّمَلَةِ فَكَانَتْ أَقْوَابًا ﴿٦﴾ وَسَيَّرَ الْجِبَالَ فَكَانَتْ مَرَابًا ﴿٧﴾

ያኔም ሰማይ በመቀዳደድ ተሸነፋቁራ ክፍትፍት እንዳሉ በሮች እንደምትሆን ነው። ተራራዎችም ከበታቸው እንደሚወገዱና ከዚያም ውልብልቢት ሆነው ከዓይን ዕይታ እንደሚሰወሩ ነው በላቸው።

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٨﴾ لِلطَّالِفِينَ ﴿٩﴾ مَرَابًا ﴿١٠﴾ لِيُثْبِتْنَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿١١﴾

ጆሀንምም በዚያ ቀን ደንበኞቿን ለመረከብ ተዘጋጅታ ስፏን ከፍታ በመጠባበቅ ላይ ናት። እሷም ለአጉራ ዘለሉቹ የመጨረሻ መመለሻና በእሷ ውስጥ ዘመናትን እያስቆጠሩ የሚኖሩባት አገር ናት።

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿١٢﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿١٣﴾ جَزَاءً

وَفَأَقَا ﴿١٤﴾

በእሷም ውስጥ ሲኖሩ አላቸው ቀዝቃዛ አየርንና ጥም ቆራጭ መጠጥንም ጭራሽ የማይቀምሱ ናቸው። ሆኖም የፈላ ውሃና የሰዎች እዥና መግል ይሆናል የሚሰጣቸው፣ እሱም ለመጥፎ ስራቸው ተስማሚ ዋጋ ነውላቸው።

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿١٥﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿١٦﴾

ምክንያቱም ላሉ በሀይወታቸው፣ የማይነሱ መስሏቸው ሂሳብ አይፈሩም ነበርና ነው በላቸው። እንዲያውም ያ!

ላይበቃቸው አንቀጾቻችንን ሁሉ ማስተባበልን ያስተባበሉ ግፊቶች ናቸው።

وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٦﴾ فَذُرُّوا ظُلْمَ أَنْ تَرْيَدَكُمْ إِلَّا عَدَابًا ﴿٧﴾

የሠራችሁትን ሁሉ በመዝገብ አጠናቀን አስፍረንገላችኋል። በሉ እንካችሁ! ቅመሱ! ለእናንተ ቅጣት እንጂ ምን እንጨምርላችሁ ይመስላችኋል? ይባላሉ።

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٨﴾ حَتَّىٰ يَأْتِيَوْا بِغَنَابَتٍ وَأَعْيَابٍ ﴿٩﴾ وَكَوَالِبَ آتِزَابًا ﴿١٠﴾ وَكَمَا دَخَلْنَا مَاكَا

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذْبًا ﴿١١﴾ جَزَاءً مِمَّنْ رَبَّكَ عَطَاةً حَسَابًا ﴿١٢﴾

ለእነዚያ ጥንቁቅ ለሆኑት አማኞች ጌታቸውን በመፍራታቸው፣ ከዚያ ቅጣት ነፃ ሆነው በደስታ የሚዝናኑባቸው ልዩ ቦታዎች አሏቸው። እነዚያም ቦታዎች የአትክልት ዛፎች ሁሉ የተከማቸባቸው፣ በተለይ ወይኖች የበዙባቸው የፍሰሃ አገሮች ናቸው። በዚያም ውስጥ የሚያዝናኗቸው ጡተ-ጎቻማ በዕድሜያቸው አቻ የሆኑ ወጣት ሚስቶችም አሏቸው። ቢጠጡ የማይቋረጡ ሁልጊዜ የሚሞሉ የጀነት ጠጅ ዋንጫዎችም በየፊቶቻቸው አሉ። ሆኖም በእሷ ውስጥ አላስፈሰገ ቃልና በሀሰት መወንጀልንም ጭራሽ የማይሰሙ ናቸው። ይህም ለእነርሱ ከጌታህ ምንዳ ሲሆንላቸው በቂ እንዲያውም ላቅ ያለ ስጦታ ነው ሲነፃፀር ከሥራቸው።

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ

እጅግ ሩህሩህ የሰማያትና የምድር በመካከላቸውም ያሉ ፍጥረታት ሁሉ፣ ባለቤት ከሆነው ጌታ ነውኮ የሚቸራቸው ዕድሉ።

لَا يَلْبِغُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ

إِلَّا مَنْ أَدْبَرَ الرِّجْلَ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

እርሱኮ ኃያልነቱ ገርግው ስለሚከብዳቸው ካልጋበዛቸው በስተቀር አስቀድመው ሊያናገሩት ጭራሽ አይችሉም በላቸው። በቂያማም ቀን ጂብሪልና መላዕክት ሰልፍ በሚቆሙ ጊዜ አል-ራሕማን ፈቃድ አድርጎለት፤ እርሱም በህይወት ላይ ሳለ ተናገሮ እንደሆነ ነው እውነት፤ እንጂ ከዚያ ውጭ ያሉማ አይናገሩም በዚያ ወቅት። (እዚህ ላይ እውነት የሚለው የተውሐድ መርህ የሆነውን ቃል፡- ላኢላህ ኢሉላህን ነው።) አለዚያማ ጌታ እንዲናገሩ ካልጋበዛቸው፤ ምንም ያህል ቢልቅ እንኳን ደረጃቸው፤ ብድግ ብለው ሊናገሩ ወይ «አገሌን ማረው!» ሊሉ አይደሉም፤ የሚችሉ ማለቱ ነው። (እዚህ ላይ ብዙ ሰዎች ይህን በመዘንጋታቸው፤ ትልቅ የሚሉትን ሁሉ «አባዛህ አርዳን!» እያሉ፤ ደጅ ይጠናሉ፤ እርሱ ቀጥታ የሚሸመግል መስሏቸው።)

ذَلِكَ الْيَوْمِ الْحَقِّ فَمَنْ شَاءَ أَخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَاءَ ﴿٣٩﴾

ያ! እኮ ከባድ ቀን መምጣቱ የማያጠራጥር የተረጋገጠ ቀን ነው፤ የፈለገ ሰው እህን ጊዜ ወደ ጌታው መመለሻውን መስመር መያዝ እንዳለበት ነው።

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ

يَلْتَعْنِي كَيْتُ رَبِّي ﴿٤٠﴾

እኛኮ በእርግጥ (አናንተ ብትሆኑ ኖሮ የሚገባችሁ) ቅርብ የሆነን ቅጣት ነው የምናስጠነቅቃችሁ። (ይህም ዛቻ ገቢራዊ የሚሆነው) ሰው ሁሉ እጆቹ ያስቀደሙትን በሚያይበት ዕለት ነው። ከሃዲውም ሰው (የሚያየው ቅጣት ሲዘገንነው) ምነው አፈር ሆኜ ብቀር! እያለ ከንቱ ምኞቱን የሚገልጸው በዚያ ቀን ነው።

سورة النازعات
ሱረቱ-ናዚፃት

የነፍስ መዛገቶች ምዕራፍ በመካከል የወረደች፤ አርባ ስድስት አንቀጾች ያሏት አጠር ያለች ምዕራፍ ናት። እሷም እንደሌሎቹ ቢጤዎቿ የምታተኩረው በዕምነት ነክ ነጥቦች ላይ ነው። በተለይም ከሞት በኋላ ተነስቶ በሥራ መመንዳት አለ በሚለው ቁም ነገር ላይ ነው። ከሃዲያኑ ዛሬ ስለሱ ሲነገራቸው ምንም ባይዋጥላቸው፤ ነገ በገሃድ ሲመጣላቸው፤ ልቦቻቸው እየተርበተበቱ አይኖቻቸው ሲርገበገቡባቸው ይሆናል የሚገባቸው ትላለች። የመካከል ጣዖታዊያን እጅግ ወብርተው በነብዩ ላይ ድንበር በማለፋቸው፤ በአጭሩም ቢሆን ከወትሮ ቢጤዎቻቸው፤ የነፈርያንን ታሪክ በማስገንዘብ ነው የምትገስፃቸው። ስለዚህ እነርሱም ከቀጠሉ በድርቅናቸው እንደሚሰባብራቸው ጠቆማቸው። ለዚህም ማረጋገጫ እንኳን እነርሱን መዳኘት ለማይ ምድርን መገንባት እንዳለቃተው ነገራቸው። ስያሜዋም ሊሆን የቻለው የመጀመሪያው ቃል ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

وَالَّتِي زَعَتِ غُرَابًا ۝۱ وَأَلَّتْ شَيْطَانًا تَشْطُرًا ۝۲ وَالَّتِي سَخِنَتْ مَسْبَكًا ۝۳

فَالَّتِي سَقِنَتْ مَسْبَكًا ۝۴ فَالْمُدْرَاتِ أَمْرًا ۝۵

የከሃዲያንን ነፍሶች በሃይል መንጭቀው በሚያወጡት የመላዕክት ቡድኖች፤ የአማኞችንም ነፍሶች ቀስ አድርገው በሚመዙት መላዕክት፤ በሀዋም ላይ መዋኝ ትን በሚዋኙት ተወካዮች፤ ትዕዛዛችንን ሊከውኑ በሚሸቀዳደሙትም አገልጋዮች፤ በዓለም ዙሪያ

የተለያዩን ጉዳዮች በሚያስተናግዱትም የመላዕክት ተጠሪዎች እምልላችኋለሁ!!

يَوْمَ تَجُفُّ الرَّجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةً ﴿٩﴾

በመጀመሪያዎ ገፊት ዓለም ስትርገገገፍ እየተናጠች፣ ሁለተኛዎም ተፈናጣጫ ገፊት ብዙ ላትቆይ እሷ ከትከተላለች። ልቦች በዚያ ቀን ደገገጠው ፈርተው በጣም የሚዘሉ ናቸው። ዓይኖቻቸውም በዚያ ዕለት ፈሪ ተጨናቂ ናቸው (ምንም እሁን ቢያሸፋብት የማትደርስ መስላቸው)።

يَقُولُونَ لَوْ أَنَّا لَمَرَدُّوهُمْ فِي لَعَابِئِهِمْ ﴿١٠﴾ أَوْ ذَا كُنَّا عِظَمًا مَخْرِجَةً ﴿١١﴾ قَالُوا

تِلْكَ إِذَا كَرَّرَ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

(እሁንም ስለእሷ ሲነገራቸው በመላለቅ እርስ በርሳቸው) እውን እኛ ከሞት ድን ወደ መጀመሪያዎ ሁኔታ ተመላሽች ነን? እኛ ብስባሽ አጽሞች ስንሆን እንደገና ታዳሾች ነን? ይህችማ ብትሆን ኪላራ አዘል የሆነች መመለስ ናት የሚሉ ናቸው። ያኔ ግን እኛ ደግሞ የምንላቸው፡-

فَلَمَّا هِيَ زَجْرًا وَجِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

አዎን እንዴታ! ያውም በዚያ የምታበቃቸው፣ አንዲት ጩኸት ብቻ አኮ ናት! ሌላም አያስፈልጋቸው። ያኔ ወዲያው አላቸው እንቅልፍ አልባ በሆነችው ነጭ ብር በምትመስለው አውላላ ሜዳ ላይ ናቸው።

هَلْ أُنَبِّئُكَ حَدِيثٌ مُّوقِنٌ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ أَنهَبَ إِلَيَّ

فِي عَمْرٍ أَنَّهُ طَمَنِي ﴿١٧﴾

ቀጥሎ ደግሞ አላህ ለነብዩ ታሪካዊ እውቀትን እየገበዩ እንዲበረቱ በትግላቸው፣ የነብዩ ሙሳ ወሬ ደረሰህን? አላቸው፤ በጥያቄ መልክ ጉጉት ሊያሳድርባቸው፤ ጌታው በሲና ጎራ ሥር በቅዱስ ጡዋ ሸለቆ በድንገት በጠራው ጊዜ የሆነውን አውሳላቸው። ወደ ፈርዖን ሂድና እሱ ወሰን አልፏል፤ በኃይል ሳይሆን ለዘብ ባለ አቀራረብ ጠጋ በልና፡-

قَالَ هَلْ لَكَ إِلَهٌ أَن تَزُكَّ (١٥) وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَنَخْشَىٰ (١٦)

አባክህ አንተ ሰውዬ! የምትሻ ከሆንክ መንፈሳዊ ንፅህና፣ ወደ ጌታህ ፈቃድ ልምራህ ምናልባት እሱን ብታውቀው ትፈራው ይሆናልና፤ ብለህ ጠይቀው።

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ (٢٠) فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ (٢١) ثُمَّ أَذِبرَ يَسْعَىٰ (٢٢)

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ (٢٣) فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ (٢٤)

ሆኖም ሰውየው አሁን አንተ ለምትለው ምንድን ማስረጃ አለህ? ሲለው ታላቁን ተፃምራዊ ዘንግ እባብ ስትሆን አሳየው፤ ቢሆንም አስተባበለው ይባስ አመፀበት እንጂ አልሆነም የሚቀበለው። ከዚያም ከሐቁ በመሸሽ ወደ ጌላ በመቻኮል አሸገሸገ ትዕቢት እየኮለኮለው፣ ከዚያም ሀዘቦቹን ሰብስቦ ቆመና ፊት ለፊታቸው እኔኮ ነኝ! ከሁሉ በላይ ወሳኝ ጠቅላይ ጌታችሁ! አላቸው።

فَلَمَّا نَسَىٰ مَا كَانُ الْآخِرَ وَالْأُولَىٰ (٢٥)

(በዚህ መልክ ፈርዖን አለቅጥ መጠን አልፎ ሲያቅንዘንዘው) አላህም ወዲያው በመጨረሻዋና በመጀመሪያዋም ቃሉ ያየህ ተቀጣ! እንዲሉ እንቅ ፍጥርቅ አድርጎ ያዘው። (ማለትም ከዚያ ቀደም ሲል «ያለኔኮ ጌታ አላውቅላችሁም» ማለቱ ሳያንሳቸው፤ አሁን ደግሞ ይባስ ብሎ ይህን ሲጨምርላቸው፤ እነርሱም ሳይቃወሙ ለዚህ ባለጌ መሪያቸው ድጋፍን በመስጠታቸው፣ ተቀዋሚ ጌታቸው ሁሉንም እንደ

እሸዋ አፍሶ ባሕር ውስጥ ጨመራቸው፤ ለሌሎች ሀዘቦች መቀጣጫ እንዲሆን ታሪካቸው ማለቱ ነው።)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَى ﴿٦٦﴾

በዚህም ድርጊት ጌታውን በዕውነት ለሚፈራ ሰው ሁሉ፤ ትልቅ ትምህርት ነው ያለው ልብ ያላቸው ልብ ይበሉ! ማለቱ ነው።

مَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَوْ أَمَّةً بَنَيْنَا ﴿٦٧﴾ وَفَعَّ سَنَكَمَا فَسَوَّهَا ﴿٦٨﴾

(ከዚያም ተረኞቹን ጥጋቦኞች ሲገብሳቸው፡- ለመሆኑ እናንተ ናችሁ በአፈጣጠር የምትበረቱት ወይስ ለማይ ናት? አላቸው። እሷንኮ አላህ ነው በህዋ ላይ የገነባት፤ ድንዳኔዋንም አወፍሮ ዳር እስከዳር ያስተካካላት (ያለምንም ዕረዳት።))

وَإِعْطَشَ لَيْلَاهَا وَأَجْرَجَ مُصْنَعَهَا ﴿٦٩﴾ وَالْأَرْضُ بَعْدَ ذَلِكَ دَحْنَهَا ﴿٧٠﴾ أَخْرَجَ

مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرَعَهَا ﴿٧١﴾ وَاللِّجَالُ أَرْسَنَهَا ﴿٧٢﴾ مَتَاعًا لِّكَرٍّ وَلَا تَمِيمًا ﴿٧٣﴾

ሌሊቷንም ድቅድቅ ጨለማ ያደረጋት፤ በቀኗም ደማቋን ብርሃን (ፀሐይን) ያወጣባት፤ ከዚያም በጊላ ምድርን ደለደላት፤ አስተካካላት፤ ከእሷም ውሃን አፈለቀባት፤ ግጦሽንም አበቀለባት፤ ጎራዎችንም ረግጠው እንዲይዟት ደረደረባት። ይህን ሁሉኮ ያደረገው ለእናንተና ለእንስሳዎቻችሁ መጠቀሚያ እንድትሆን ብሎ ነው።

فَإِذَا جَمَعَتِ اللَّائِمَةُ الْكُبْرَى ﴿٧٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٧٥﴾ وَوَرِزَّتْ

الْبَحِيرَةُ لِمَن يَرَى ﴿٧٦﴾

ከዚያም ነገ በገሃድ ስትመጣ አንጋፋይቱ የመከራዎች ሁሉ አውራ፤ ያኔ ነው ትዝ የሚለው ሰው የሠራው ሁሉ ሥራ። ሲያልም ያኔ ትገለጣለች፤ ለሚያያት ሁሉ እየጋመች፤ ስትጎደራ።

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ إِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

ያማገ ጌታውን በመካድ ወሰን የተላለፈና ቅርቢቷን ህይወት አብልጦ የመረጠው፣ ሲያል ናትኮ በእውነት የእርሱ መኖሪያው (እስከወዲያው የምታርመጠምጠው።)

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ

الْمَأْوَى ﴿٤١﴾

ያገ ደግሞ ጌታው ፊት ለምርመራ መቆሙን ፈርቶ ነፍሱን ከመጥፎ ዝንባሌዋ ያቀበው፣ ጅነት ናት በእርግጥ የእርሱ መኖሪያ የምትሆነው።

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِمُهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ

مُسْتَهْتِكًا ﴿٤٤﴾

(ታዲያ ከሃዲያኑ ጅልነታቸው) ሰዓቷ መቼ እንደምትደርስ ይጠይቁሃል (ለመሳሰቅ ቀላል ነገር መሰላቸው)። አንተ ስለእሷ መከሰቻ ዕለት ምን ዕውቀት አለህና ነው የምታወሳሳቸው? የእሷ ሚስጥር መወረሻ፣ ጌታህ ዘንድ ብቻ ነው (ለማንም የለውም ድርሻ።)

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّن يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾ كَانْتُمْ يَوْمَ يَرْوُفْنَا لَرَوْدِنَا أَوْ يَكْتُمُونَ إِلَّا غِيبَةَ

أَوْصِيَّهَا ﴿٤٦﴾

አንተኮ ላይ የሚኖረው። ቀጠሮ መወሰን ሳይሆን እሷን ለሚፈራው ሰው አስጠንቃቂ መሆን ብቻ ነው። እሷም ደርሳ በሚያዩዋት ጊዜ የሚሰማቸው፣ የእንዲት ምሽት ወይም የረፋዷን ሰዓት ያህል እንጂ አንዳልቆዩ ነው ባለፈችው ህይወታቸው።

سورة عبس

በበሰ በመባል የታወቀው ምዕራፍ በመካየውረደች፤ አርባ ሁለት አንቀጾች ያሏት አጠር ያለች ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ መካዊነቷ ዕምነት ነክ ነጥቦችን ትዳሰሳለች። የአላህን ኃይልና ጥበብ ብቸኛ አምላክነቱንም በማስረጃ ትገልጻለች። በበሰ እንደሚታወቀው ዓብደላህ ኢብኑ ኡሚ መክቱም የተባሉት ሰላብይ ከነብዩ ዘንድ ሊማሩ ፈልገው በመጡ ጊዜ ያጋጠማቸውን ነገር አበክራ ትጠቅሳለች። ጉዳዩንም በማስመልከት መመሪያን ታስቀምጣለች። ቀጥላ ደግሞ አላህ ለሰዎች ባለ ብዙ ወለታ ሆኖ ሳለ፣ ከሃዲው የሰው ልጅ ግን እርሱን የማያመሰግን ወስላታ በመሆኑ መረገሙን ትገልጻለች። በማገባደጃው ደግሞ ስለትንሳኤ በማስገንዘብ የአሳሯን ክብደት ለመግለጽ ሰው ከሚወደው ወንድሙ፣ ከእናት ከአባቱ፣ ከልጆቹም፣ ከባለቤቱ እንደሚሸሽ ነው ትላለች። (ምክንያቱም እነዚህን ሰዎች ቢገናኛቸው፣ ችግር ይጨምሩብኛል ብሎ ስለሚፈራቸው።)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

عَبَسَ وَوَلَّى ۝ ١ ۝ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝ ٢

(ዐይኑ-ሥውሩ ሰውዬ ባልሆነው ሰዓት ስለመጣበት) እርሱ ፊቱን ጨፍገግ አድርጎ ዘወር አለኮ። በማለት (ለነብዩ ጌታቸው እንዳይደነግጡበት የራሳቸውን ሥራ የሌላ በማስመሰል ወቀላውን ለዘብ አድርጎ በስልት ነገራቸው።)

ይህም የሆነው እንደ ቀን የመካ ባላባቶች ከነብዩ ዘንድ ተሰባስበው ሲመጡላቸው፣ እርሳቸውም ስለኢስላም ሊያስረዷቸው ቁጭ እንዳሉ አብረዋቸው፣ ዓብደላህ ኢብኑ አሚ መከቱም የተሰኘው ዐይነ-ሥውር አማኝ ተከታታቸው፣ ሊማር ፈልጎ ከእርሳቸው፣ «የአላህ መልዕክተኛ ሆይ! ጌታ ከቸረምት ዕውቀት ያካፍሉኝ!» እያለ ሲመጣባቸው፣ እንግዶቹ ደግሞ «እኛን ትቶ ይህን ደካማ ያናግራል!» ብለው እንዳይሄዱባቸው በመፍራታቸው፣ በጉዳዩ ተጨንቆ ስሜታቸው፣ ፊታቸውን ኮስተር አድርገው ዘወር በማለታቸው፣ ወዲያው ጌታ ይህችን ምዕራፍ በማውረድ ተገቢውን መመሪያ ነገራቸው።)

وَمَا يَذُرُّكَ اللَّهُ يَرْزُقْكَ ② أَوْ يُلْزِمَكَ فَتَنَّمَعَهُ الذِّكْرَى ①

ለመሆኑ ይህ ዕውቀት ሽቶ የመጣው ሰው በምትሰጠው ምክር ሊጸዳ ወይም ስትገስጸው ተግላጂ ትጠቅመው እንደሆነ ምን አላወቀህ? አላቸው።

أَمَّا مَنْ أَسْتَفْتَى ⑤ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّقْ ⑥ وَمَا عَلَيْكَ إِلَّا يَرْزُقْكَ ⑦

ያማ! በሥልጣን በሀብቱ፣ እየተኩራራ የተብቃቃውን ከዕምነቱ፣ እንተ ቀረብ ጠጋ አልከው (ሳይቀበልህ በከንቱ)። ለመሆኑ እንተ ምንድን ነው ያለብህ ዕዳ ይህ ጥጋብኛ ከጭቅቅቱ ባይጸዳ? እንፋብታለሁ ካለ (በከህደት በማጋራቱ?!!)

وَأَمَّا مَنْ جَدَّكَ يَسْتَعِينُ ⑧ وَهُوَ يُخْشَى ⑨ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلِي ⑩

ያማ! አላህን እየፈራ ወደ እንተ ሊማር የመጣው፣ እንተ ችላ ብለህው አረፍክ በመንፈግ ከትምህርት ዕጣው።

كَلَّا إِنَّمَا تَذَكِّرُهُ ⑪ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ⑫

በል ከእንግዲህ እንደዚህ አይለመድህ! ይህች በእርግጥ ጠቃሚ ማስታወሻ ናት። ስለዚህ የሚሻ ሰው ይገለጸባት።

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ تَرْفَعُهُمْ وَمُطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ يُأْتِيهِمْ فِيهَا كُرَامٌ ﴿١٥﴾ كَرِيمٌ ﴿١٦﴾

ይህችኮ ተግላፅ በተከበረው መዝገባችን ውስጥ የሰፈረች ናት። ደረጃዋም እጅግ የላቀ እንከን የሌላት ገፁህ ናት። በክቡራት ጥንቁቃን ባለሟሉች እጅ ከአላህ ወደ ነብዩ የተላከች ናት። በማለት ጥበበኛው ጌታቸው የተግላጊን ደረጃ ገለጸላቸው።

قُلِّلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ طُفُوءِ خَلْقِهِ فَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَانَةً وَأَقْرَبَهُ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَنْشَأَهُ أَنْشَرَهُ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَئِنَّا

بِقِيضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾

ያከ! ከሃዲ የሆነው ሰው፣ ተረገመ ከአላህ ፀጋ ተባረረ ርሀራሄ እንዳይደርሰው። ለመሆኑ እርሱን ምንድን ነው እንዲህ የከፋ ጭቡ ከሃዲ ያደረገው?! መጀመሪያስ ጌታው እርሱን የፈጠረው ከምንድን ነው?! ከደካማዋ ጠብታ ውሃ እኮ ነው ፈጥሮ ያስገኘው። ከዚያም አካሉን መጥኖ አቀናበረው። ብሉም መንገዱን ገራና መውጣት አስቻለው። ከዚያም ዕድሜው ሲጠናቀቅ ሙት አደረገና አስቀበረው። ከዚያም እርሱ ሲኻ ደግሞ ቀስቅሶ እንደሚያስነሳው ነው። ይልቁንስ የሚሻለው ይህን ትዕቢቱን ቢተው ነው። ሆኖም እርሱ እስካሁን ድረስ ፈጣሪው ያዘዘውን ያልፈፀመ ልግመኛ ነው።

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾ أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ

شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعَبْنَا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَائِقَ

عِبًّا ﴿٣٠﴾ وَنُكَّهًا وَأَبًّا ﴿٣١﴾ نَسْتَأْذِنُكَ وَلَا نُنَكِّهُكَ ﴿٣٢﴾

ደግሞ ይህ ከሃዲ ሰው፣ እስከ ምግቡን ይመልከተው የሚመጣለት ከየት ነው? እኛ እኮ ነን በዕውነቱ ውሃ

እርከፍክፈን፣ ምድርን መቅደድን ቀደን፣ ከእሷ አዝዕርቶችን ወይንና ፍራፍሬንም የምናበቅለው። በተጨማሪም ዘይቱንን እና የተምርን ዛፎች በአጠቃላይም የዳበሩን አትክልቶች በዚያም ላይ ደግሞ እሸቶችና መኖዎች ያስገኘነው፣ ለእናንተና ለከብቶቻችሁ መጠቀሚያ እንዲሆኑ ነው (ታዲያ ለዚህ ሁሉ ፀጋ እናንተ የምትከፍሉት ዋጋ ከህደት መሆኑ ተገቢ ነው?! እነዚህን ሁሉ ማብቀል የቻለውስ ጌታ እናንተን ከቀብር አድኖ ማውጣቱ የሚያቅተው ነው?

فَإِن جَاءَتِ الصَّلَاةُ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ يُعْرَأُ التَّوْرَةُ مِنْ لَدُنْهِ ﴿٣١﴾ وَأَمْرُهُ وَأَمْرُهُ ﴿٣٠﴾

وَصَحَابِيهِ وَنَبِيِّهِ ﴿٣٧﴾ لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُم يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُنْبِئُهُ ﴿٣٧﴾

በሉ ይህን ካልሰማችሁ አደንቋሪዎ ጨኸት ስትመጣላችሁ ውጤቱን ታገኛላችሁ። በዚያ ቀን እኮ የሰው ልጅ ከወንድሙና ከእናት ከአባቱ፣ ከሚወዳትም ባለቤቱ፣ ከልጆቹም እንኳ ሳይቀር እንደሚሸሽ ነው ስለሚከፋ ስጋቱ። በዚያ ዕለት እኮ ለሁሉም ሰው ሌላውን ሁሉ የሚያስረሳው በቂ አስጨናቂ የሆነ ጉዳይ ነው ያለው በላቸው።

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾

በዚያ ቀን እኮ ዕድለኞቹ ፊቶች በደስታ ፈክተው በውጤታቸው ረክተው የሚሰቁ ደስተኞች ናቸው።

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ عَلِيمَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْمَعُهَا قَدْرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْعَجْرَاءُ ﴿٤٢﴾

ሌሎቹ ፊቶች ደግሞ በዚያ ቀን ገፅታቸው አባራ የለበሱ ፅልመት የሰፈነባቸው ጎስቋሎች ናቸው። እነሱኮ ሳሉ በሀይወታቸው፣ በአቋማቸው ከሃዲያን በተግባራቸው እርኩሳን የሆኑት ናቸው።

سورة التكويد ሱረቱተክዊር

የፀሐይ መጠቅለል ምዕራፍ በመካየ ወረደች፣ ሃያ ዘጠኝ እንቀያችን የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በሁለት ቁም ነገሮች ላይ ታተኩራለች። እነሱም ብትል ምን ምን ናቸው? የትንሳኤ ቀንና የነቢዩ ተልዕኮ ናቸው።

አተክዊር ስለቂያማ ክስተትና ስለምታስከትላቸው በርካታ ከባድ ችግሮች በመደዳው ታወሳለች። ቀጥላ ደግሞ የነብዩን ተልዕኮና ያመጡትን ብሩህ መመሪያ የህዝቦቻቸውም አቋም ምን ይመስል እንደነበር በሚገባ ትገልጻለች።

በማያያዝም ከሃዲያን እንደሚሉት ቁርአን የሰይጣን ቃል ሳይሆን ከወደ አላህ ለዓለማት የተላከ ታላቅ ተግላፅ መሆኑን ታስረዳናለች። ስሟም የተወሰደው ከመጀመሪያው አንቀጽ ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ①

ፀሐይ ብርሃኗ ከስም (እንደ አሮጌ ኳስ ስትወድቅ ዋጋ ቢስ ሆና)፤

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَرَّتْ ②

ከዋክብትም (እንደ ዛፍ ቅጠል በመርገፍ) በአየር ላይ ተበታትነው ሲቀሩ መና፤

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ③

ተራራዎችም (ካሉበት በመነቃቀል ወዲያው አፈር ዱቄት ሆነው) ሲኳትኑ (እንደ ደመና)፤

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ①

እርጉዞቹ ግመሎችም (ፈቃድ ባለቤት በማጣት) ወልደው ሲጥሉ (በወና)፤

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ②

የዱር እንስሳትም ሁሉ (ተደናግጠው) ሲከማቹ (መፈራራቱ ይቀርና)፤

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ③

ባሕሮቹም በእሳት ሲጋዩ (ልክ እንደ ቤንዚን ይሆኑና) ወይም በአንድ ሲዋሃዱ (ገደቦች ይወገዱና)፤

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ④

ነፍሶችም ተገናኝተው ሲጣመሩ (መጥፎው ከመጥፎ ደህናው ከደህና)፤

وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّتَتْ ⑤ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ⑥

ከነሀይወቷ የተቀበረችውም ልጅ (በደሊ ለፍትህ ቀርቦ) ለምን እንደተገደለች ስትጠየቅ (ቀባሪዋ ፍርዱን ሊቀበል ጌታ ፊት ይቀርብና)፤

وَإِذَا الصُّفُوفُ نُشِرَتْ ⑦

የሥራ መዛግብቶችም በይፋ ሲከፈቱ (ገሀድ ሊወጣ ድብቁ የሰው ገበና)፤

وَإِذَا السَّمَاءُ كُفِطَتْ ⑧

ሰማይም ደግሞ ከህዋ ላይ ስትገሸለጥ (ተጠቅልላ እንደ ብራና)፤

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ﴿١٢﴾

ሲያልም ነጻ ስትግም (ከሃዲያን ደንበኞቿን በአሻጋሪዎ ታይና)፤

وَإِذَا الْبَلَّةُ أُرْسِلَتْ ﴿١٣﴾

ጅነትም ለደንበኞቿ ተዘጋጅታ ስትቀርብ (እጅግ ያማረች ውብ ሆና)፤

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْضِرَتْ ﴿١٤﴾

ያኔ ነው! ነፍስ ሁሉ ያቀረበችውን ነገር የምታውቀው (ደህና ሆና፣ በዛም አነሰ ውጤቱ ይታያልና)።

فَلَا أَقِيمُ بِالْحَقِّسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ﴿١٧﴾

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

የቁርአን ጉዳይ እናንተ እንደምትሉት አለመሆኑን ላረጋግጥላችሁ፡- በቀን ብርሃን ተሰዋሪ፣ በአየር ላይ ተሽከርካሪ፣ በአድማስ ጆርባ ደፍጠው ዟሪ በሆኑት ከዋክብቶችም ነው የምምልላችሁ። በተጨማሪም ከፈለጋችሁ የሌሊቱ ክፍለ ጊዜ ጨለማውን አግባብብሶ ሲመጣባችሁ፣ በንጋቱም ወጋገን ብርሃኑ ደምቆ ሲወጣላችሁ ልማልላችሁ። እሱ በእርግጥ ማለትም ቁርአን የተከበረው የራዕያችን ደንበኛ፣ ታማኙ ጂብራል የተቀበለው ቃል ነው ከእኛ።

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾ مُطَّلِعٌ شَمِّ امِينٍ ﴿٢١﴾

ያም! መልዕክተኛ ከዙፋኑ ባለቤት ዘንድ ብርቱ ኃይለኛ የማዕረግ ባለቤት ነው። እርሱም በላይኛው ዓለም በሁሉ ዘንድ ተሰሚና ተከባሪ ለጌታው እጅግ ታማኝ ታታሪ ነው።

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿١٢﴾

የእናንተው ወገን የሆነው (ሙሐመድ ደግሞ ሁሉም በግልፅ እንደሚያውቀው ሙሉ ጤናማ ብልህ መሪ እንጂ) አብድ ነው ማለት ዘበት ነው። (ይህንም ያለው የአላህን ነብይ እርሱኮ አብድ ነው አትሰሙት! ይሉ ስለነበር ነው።)

وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأَفْقَى الْمَيِّينِ ﴿١٣﴾

ወላሂ እርሱኮ ጂብሪልን በተፈጥሮው መልኩ ሆኖ በግልፅ አድማስ ላይ እያለ ያየው በእርግጥ ነው።

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿١٤﴾

እርሱም የራዕይ መልዕክቱን ለማንም ሰው ከማካፈል ገፉ ለማለትም ነብያችሁ ለሁላችሁም ያለ አድልዎ ቁርአንን የሚያስተምር ነው ማለቱ ነው።)

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿١٦﴾

ይህም የማነበው ቁርአን የአላህ ፀጋ ነው እንጂ የተረገመው ሰይጣን ቃል ጭራሽ እንዳላይደለ ነው። ታዲያ ዕውነቱን ችላ ብላችሁ የምትሄዱት ወዴት ነው?

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿١٨﴾

እሱም ለዓለማት ህዝቦች ጠቃሚ ተግላፅ እንጂ አሉባልታ እንዳላይደለ ነው። ስለዚህ ከእናንተ መሃል ሐቅን የሚፈልግ ካለ፣ በእሱ ቀጥ ብሎ መጓዝ ነው (ይህንን ሲላቸው ደግሞ «ለሚሻ ሰው ብሏልና እኛ አንሻም» ሲሉ ጊዜ በለየለት ድርቅናቸው፡-)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩﴾

ወትሮም የዓለማት ጌታ አላህ ካልሻኮ በስተቀር እናንተ ምንንም ነገር መሻት አትችሉም አላቸው።

سورة الإنفطار - ሱረቱል-ኢንፊጣር

የሰማይ መሰንጠቅ ምዕራፍ በመካከል የወረደች፣ አስራ-
 ዘጠኝ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም
 እንደ ጓደኛዋ የተከዋረ ምዕራፍ የትንሳኤን ክስተትና
 ከእሷ የሚወለዱትን አጠቃላይ ውጥንቅጦች ታወላለች።
 ቀጥላ ደግሞ የሰው ልጅ የኔታን ፀጋ ተጎናፅፎ ሳለ፣
 እርሱ ግን ምስጋና ቢሰጠው መሆኑን ታወግዛለች። ከዚያም
 ሰዎች በዚያ ቀን ለሁለት ይከፈላሉ፡- ከፊሉች ደጎች
 ለጅነት የተመደቡ ሲሆኑ፣ ሌሎች ጭቡዎች የሲዖል
 ድርሻ ይሆናሉ። ያኔ ሰዎች ማንም ለማንም
 እንደማይጠቅም ተገንዝበው ሥልጣን በሙሉ የአላህ
 ብቻ መሆኑን ይረዳሉ ትላለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
 (እንጀምራለን።)

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَرتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ

فُجِرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ ﴿٤﴾

ሰማይ ስትሰነጣጠቅ ከዋክብቶችም ሲረገፉ፣ ባሕሮችም
 (ተደበላልቀው) እንደ ወጥ ሆነው ሲያርፉ፣ ከዚያም
 እሳት ጋማ ሆነው ከነጭራሹ ሲጠፉ፣ ቀብሮችም
 ተገለባብጠው (አስከሬኖችን ሲተፉ)።

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

ያኔ! ነፍስ የተባለች ያስቀደመችውንና ያስቆየችውንም
 ነገር ሙሉ በሙሉ ታውቃለች። (ማለትም እነዚህ
 ነገሮች በዚያ ዕለት ሲከሰቱ፣ ማንኛውም ሰው በደንብ
 ይረዳል ስለሥራ ውጤቱ፣ ብርቱውም እንደትጋቱ።

ሰነፋም እንደ ድክመቱ ከሀዲውም ባለዕምነቱ፣ ይለያል ግርዶ ከምርቱ።)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَبِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ

فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

እረ አንተ ሰው! ለመሆኑ ምንድን ነው? በቸሩ ጌታህ እንድታምፅ ያነሳሳህ? እሱኮ ነው! ያልነበርከውን ፈጥሮ ያስገኘህ! የአካል ክፍሎችህንም መጥኖ በሚገባ አስተካክሎ ተክልህንም አመዛዝኖ ቀጥ ያደረገልህ! በፈለገው ቅርጽ ዓይነት ሰውነትህን በማዋቀር አላምሮ የገነባልህ! (ታዲያ ጌታህ በቸርታው ይህን ሁሉ አድርጎልህ ከእርሱ ሌላ ምንድን ነው ማምለክ የሚያምርህ? ማለቱ ነው። ይህ መለኮታዊ ጥያቄክ በእውነት ረጋ ብሎ ለሚያስተውለው የሰውን ልጅ ጌታው ሳይፈርድበት በፊት በቀጥታ ወደገዛ ህሊናው ራሱን ከሶ በራሱ እንዲዳኝ የሚያደርግ ጥልቅ የሆነ ተግላጽ ነው።

كَلَّا بَلْ تُكَدِّبُونَ بِاللِّغِينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَانِيْنَ ﴿١١﴾

يَعْمُرُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

እረ እናንተ ሰዎች ተው! ይህ ትዕቢታችሁ ይቅርባችሁ! እንዲያውም እናንተኮ ይህ ሳይበቃችሁ የፍርድንም ቀን መምጣት ጭራሽ ታስተባብላላችሁ! በእናንተኮ ላይ በእርግጥ የማታይዋቸው ተቆጣጣሪዎች አሉባችሁ። እነርሱም በጌታቸው ዘንድ ክቡራን ባለማዕረጎች፣ ብቁ ንቁ ፀሃፊዎች ሲሆኑ በሙያቸው፣ የምትሠሩትን ሁሉ ጠንቅቀው ነው የሚያውቁ እኮ በላቸው።

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا

كُنَّ عَنْهَا بِعَائِدِينَ ﴿١٦﴾

እነዚያኮ በእርግጥ ጌታቸውን ይፈሩ መልካም ተግባራትንም ይሠሩ የነበሩት አማኞች ሳሉ በህይወታቸው፣ እጅግ በተዋበችው ፀጋማዋ ጅነት ውስጥ ነው መኖሪያቸው በላቸው። እነዚያ ጠማማዎቹ ደግሞ በክህደታቸው፣ እጅግ በጋመው የሲኦል እሳት ውስጥ ናቸው። በመሆኑም ያች ከባድ ቀን ስትደርስላቸው፣ ይጋፈጧታል በአፍጢማቸው። እነርሱም በምንም በኩል ከእሷ ማምለጫ የላቸው።

وَمَا آدْرَبَكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا آدْرَبَكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا

تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

ለመሆኑ ነብዩ አንተስ የፍርድ ቀኑን ምንነት እኛ ካልነገርንህ በቀር የሚያሳውቅህ ምንድን ነው? አሁንስ ያ! የፍርድ ቀን ምን ያህል ከባድ እንደሆነ የሚያሳውቅህ ምንድን ነው? (ማለትም የእሱን ምንነት ማንኛውም ሰው ይቅርና አንተ እንኳ እንደማታውቀው ነው ማለቱ ነው።) እሱም በአጭሩ ማንኛውም ነፍስ ለሌላዋ ነፍስ ምንም ልታደርግ የማትችልበት ቀን ነው። በዚያ ቀን እኮ ፍፁም ትዕዛዝና ሥልጣን የአላህ ብቻ ነው፤ ሌላው ሁሉ በዚያ ቀን አቅሙን አውቆ ፀጥ ለጥ ብሎ ውሳኔ ፍርዱን ተቀባይ ነው ማለቱ ነው።

سورة المطففين

የሰላቢዎች ምዕራፍ ከፊላ በመካከ ከፊላ በመዲና የወረደች፣ ሰለሳ ስድስት አንቀጾች ያሏት አጠር ያለች ምዕራፍ ናት። ከመሆኑም ጋር ስለዕምነት ነጥቦችና በተጓዳኝም ስለማህበራዊ እንዲሁም ስለኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ታወሳለች። ከዚያም ለዎችን በሁለት ጎራ በመክፈል የሁላቸውንም ዋጋ ምን እንደሚሆን ትገልጻለች። ዛሬ መሳቂያ መሳለቂያ ሆነው ያሉት አማኞች ነገ ደግሞ በተራቸው፣ ከሃዲያኑ ሲከሰሩ እንደማይቀር መሳቃቸው ታረጋግጥልናለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጅም ራሳን፡፡)

وَبَلِّغْ لِلْمُطَفِّفِينَ ① الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ② وَإِذَا كَالُوهُمْ

أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ③

እነዚያ በተንኮላቸው ሰውን የሚበዘብዙ የሆኑት ሰላቢዎች ወየውላቸው!! እነዚያ ከሌሎች ሰዎች ሲያሰፍሩ ሊገዙ ለራሳቸው፤ በደንብ የሚያስሞሉ ናቸው፡፡ ግን እነርሱ ለሌሎች ሲሰፍሩና ሲመዘኑ ሊሸጡላቸው፤ በስውር ዘዴ እያምታቱ በመስለብ ይሆናሉ የሚያከስሯቸው፡፡

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ④ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ⑤ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ

الْعَالَمِينَ ⑥

ለመሆኑ እነዚያ ወስላቶች እንደዚህ ማድረጋቸው! ሰዎች በከባዱ ቀን ተነስተው ከቀብራቸው፤ ከዓለማት ፈጣሪ ፊት የሚቆሙበትን ዕለት ዕውነት የማይሉ ናቸው? (እዚህ ላይ የመዲና ነዋሪዎች በቅድመ ኢስላም ይህ ዓይነት ባሕሪ ስለነበረባቸው፤ ነብዩ መጥተው ይህችን ምዕራፍ ሲያነቡላቸው፤ ወዲያው ታሪሙ ከመጥፎው ልማዳቸው፤ ቀናዲዎች በመሆናቸው የመለኮታዊው ተግላፅ ሚስጥሩ ስለገባቸው፡፡ አሁንም እኮ አማኞች እንዲህ መሆን ነው የሚገባቸው፡፡)

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينٍ ⑦ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ⑧ كِتَابٌ مَرْمُومٌ ⑨ وَبَلِّغْ

يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ⑩ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الدِّينِ ⑪ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ

أَثِيمٍ ⑫

ከዚህ መጥፎ ተግባራቸው አሁን መቆጠብ አለባቸው። የክፋተኞች መዝገብ እኮ በጭቡ ማህደር ውስጥ ነው መከማቸው በላቸው። ያ! ማህደርስ ምን ዓይነት ነገር እንደሆነ አንተስ ምን አሳውቀህ? አላቸው። ብቻ እርሱ በልዩ ቁጥር የተዘገበ ሰነድ መሆኑን ንገራቸው ቢገባቸው። በዚያ ቀን አስተባባሮቹ ወየውላቸው!! (ማለትም) እነዚያ የፍርድን ቀን አስተባባሮች የሆኑት (ቀላል መስሏቸው) ወይ ጥፋታቸው! በእርሱኮ የሚያስተባብለው ድንበር ዘለል ወንጀለኛ የሆነው ሰው ሁሉ እንጂ ሌላ እንዳላይደለ ነው።

إِذَا تَنَلَّ عَلَيْهِمُ ابْتِغَاءَ آسَاطِيرِ الْأُولِينَ ﴿١٣﴾

አንቀጾቻችን በእርሱ ላይ ሲነበቡለት ያለ ይሉኝታ በለየለት ሴረኝነት ይህማ እኮ የወትሮ ሰዎች ተረት ነው። የሚልም ነው (ነብዩን ላለመቀበል ታውሮ በምቀኝነት።)

كَلَّا لَئِنْ رَأَوْا عَلٰى قُلُوبِهِمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّجُورُونَ ﴿١٥﴾

لَمَّجُورُونَ ﴿١٥﴾

እርሱ ይህ አይበጃቸውም ቢተውት ነው የሚሻላቸው፤ ይልቅ እነርሱ ሲሠሩት የነበረው ወንጀላቸው ልቦቻቸውን መርጎ አዝጎባቸው ነው (ሐቁን መመልከት የተሳናቸው)። አሁንም ይህን ነገር ቢተው ነው የሚሻላቸው፤ እነርሱ ዛሬ ሐቁን አናይም በማለታቸው፤ በዚያኛው ዓለም ሲነሱ ከቀብራቸው፤ ጌታቸውን ከማየት ፀጋ የተጋረዱ ከንቱዎች ናቸው።

كَلَّا إِنَّهُمْ لَمَّا أُولَ الْأَبْصَامِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ قَالُوا هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

ከዚያም እነርሱ ጌታን የማየቱ ዕድል መነፈግ ሳይበቃቸው፤ በሲኦል ውስጥ ተጋፍጠው የሚርመጠመጡ ናቸው። ከዚያም አስተናጋጆቹ ሲኮንኟቸው፤ ይህ ነው እኮ ስታስተባብሉት የነበረው የሲኦል ቅጣት ነው የሚሏቸው።

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٨﴾ كِتَابٌ

مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ بِشَهَادَةِ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٢١﴾

(እነርሱና እነዚያ ደጎቹ አማኞች በጌታቸው፣ በደረጃ አቻዎች አይምሰሏቸው) የእነዚያ የደጎቹማ የሥራ መዝገብ እጅግ በላቀው ማህደር ውስጥ ነውላቸው። የላቀው ቦታ የተሰኘውስ ምን ዓይነት ቦታ እንደሆነ ምን አሳውቀህ? አላቸው። (ብቻ በአጭሩ) የእነርሱ መዝገብ በልዩ ቀለም የተጻፈ ነውላቸው። የአላህ ባለሟሉች ሁሉ እርሱን በአድናቆት በደስታ ይጎበኛሉ በላቸው።

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَآئِكِ يُنظَرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ

النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

እነዚያኮ ደጋግ የአላህ ወዳጆች ብታያቸው፣ በልዩ ፀጋ ውስጥ ሆነው በተዋቡት ባለ ሽፋን አልጋዎቻቸው በመሰየም ዕድላቸውን በፀጋ የሚመለከቱ ናቸው። እንተም ገና ስታያቸው በፊቶቻቸው የምቶትን ውበት ነው የምታነብባቸው (ማለትም አንፀባራቂው ውበታቸው በቀጥታ ጠቋሚ ነው፣ ፍፁም ምሉዕ ወደ ሆነው ፀጋቸው ማለቱ ነው። ያድርገንና ከአደላቸው።)

يَسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْحُورٍ ﴿٢٥﴾ خَتَمَهُمْ مِسْكًَ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

الْمُنْتَفِسُونَ ﴿٢٦﴾

ከታሸገቸው ልዩ የጀነት ጠጅም እንዲጠጡ የሚጋበዙ ናቸው። በመጠጡም ፍፃሜ የሚስክ ሽታ እከ ነው የሚቀረው በአፎቻቸው። በመሆኑም ለዚያ ዓይነቱ ታላቅ ዕድል እህን ጊዜ ነው ንቁ ተወዳዳሪዎች ተግተው መሳተፍ ያለባቸው።

وَمَنْ جُئِمَ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿١٧﴾ عَيْتًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُعْرِضُونَ ﴿١٨﴾

መበረዣዎም የሚሆነው ከልዩዋ የተሰኘው ምንጭ እኮ ነው። ይህም ለደጋጎች ጠጅ ቅመም የሆነው ተሰኚም ባለሚሉች እንደፈለጉ እየጠጡ የሚረኩበት መደበኛ መጠጣቸው ነው በላቸው።

إِنَّ الَّذِينَ أُجِرُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿١٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ

يَتَغَامِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٢١﴾

እነዚያማ የገረሩት በጥመታቸው (ሊያምኑ ቀርቶ ራሳቸው) በአማኞቹም የሚሳለቁ የለዩላቸው ግፈኞች ናቸው። በአጠገባቸው ሲተላለፉም ሲያዩዋቸው እየተጠቃቀሱ ነው የሚያሸሟጥጡባቸው፤ ከዚያም መልሰው ሲመጡ ወደ ቤተሰቦቻቸው እነሱን ማማት እኮ ነው እንደ እሽት የሚያረካቸው።

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٢٢﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ

حَفِظِينَ ﴿٢٣﴾

በአጠቃላይም አማኞቹን በየትም ቦታ ሲያይዩዋቸው፣ እነዚህ እኮ የተወናበዱ ከንቱዎች ናቸው ይላሉ በትችታቸው፣ በእነርሱ ላይ ተቆጣጣሪዎች ሆነው ያልተላኩትን በመዘባረቅ ያለሥራቸው።

قَالِيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٢٤﴾ عَلَىٰ الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٥﴾ هَلْ

تُؤْتِي الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٦﴾

ታዲያ ዛሬ (ማለትም በትንሳዔ ቀን) አማኞቹ በተራቸው፣ በክብር አልጋዎች ላይ ሆነው እየተያዩ እርስ በርሳቸው፣ አስተያየት በመስጠት ስለጠላቶቻቸው፣ እነዚህ ከሃዲያን ይሰሩት የነበረውን ተመነዱ አይደል? እያሉ ነው የሚሳሳቁባቸው።

سورة الإنشاق الح. 7
ሱረቱል-ኢንሻቃት

የሰማይ መቀደድ ምዕራፍ በመካየ ያወረደች፤ ሃያ አምስት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ ቢጤዎቿ በዕምነት በከህደት ጉዳይ ላይ ታተኩራለች። አል-ኢንሻቃት ዓለም ፍፃሜ ላይ ስትደርስ ከሚከሰቱት ከባድ አስደንጋጭ ከሆኑት ነገሮች መካከል አንዳንዶቹን ትጠቅሳለች። ቀጥላ ደግሞ ማንም ሰው ከተፈጠረ ጀምሮ እስከ ዕለተ ሞቱ በኢመነበት መስክ መባተሉ እንደማይቀር አውስታ ከሞት በኋላ ምርመራ እንደሚጠበቀው ታስታውሳለች። ከዚያም የሥራ መዝገቡን በቀኙ ወይም በግራው መቀበሉ እንደማይቀርም ታረጋግጥለታለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

① إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ② وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحَّتْ ③ وَإِنَّا الْأَرْضُ مُدَّتْ ④

⑤ وَأَلْقَتَا فِيهَا خَبَلَاتٍ ⑥ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحَّتْ ⑦

ሰማይ በምትቀዳደድበት ዕለት፤ የጌታዋን ትዕዛዝም በምታዳምጥበት ወቅት ማዳመጧም ተገቢ ነውና (በዕውነት)፤ ምድርም ጎራ ተራራዋ ጠፍቶ (እንደተለጠጠ ቆዳ ስትሆን ለጥ ያለች ሜዳ)፤ በከርሷ ያለውን ሁሉንም አውልቃ ጥላ ባደዋን ስትቀር (እንደተራገፈ አቅማዳ)፤ የጌታዋንም ትዕዛዝ ስትለማና ለመፈራረስ (ስትሰናዳ) መስማትም ይገባታል (ተሰሚ አዛኝ የለምና ከአርሱ ወዲያ)፤ ያኔ ነው (የሰውን ልጅ የሚያጋጥመው ያልጠበቀው ከባድ ዕዳ)።

⑧ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًّا فَمَلِّقِهِ ⑨

የሰው ልጅ ሆይ! አንተ በእርግጥ በየዕለቱ ወደ ጌታህ በመጓዝ ላይ እያለህ፣ ለኑሮህ በመጫነቅ መልፋትን ትሰፋለህ! (ሆኖም ከዕለታት አንድ ቀን ጉዞ ሊጠናቀቅና) ከእርሱ ጋር ትገናኛለህ (የሥራ ዋጋህንም ያኔ ታገኛለህ።)

فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْبَهُ بِإِمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يَحْتَسِبُ حِسَابًا سِيرًا ﴿٨﴾

وَيُنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مُسْرُورًا ﴿٩﴾

በዚያ ቀን የሥራ መዝገቡን በቀኝ እጅ የተሰጠ ሰው እድለኛ ነውና ቀላል የሆነ ምርመራን እንደሚመረመር ነው፤ ከዚያም ወደ ቤተሰቡ በደስታ እንደሚመለስ ነው።

وَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْبَهُ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصَلِّيٰ

سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مُسْرُورًا ﴿١٣﴾

ያ! ደግሞ የሥራ መዝገቡን ከጀርባው ጎላ የተሰጠው በውጤቱ በመደገገጥ ወየው ጥፋቱ እንደሚል ነው፤ እንደፈራውም በተንቀልቃዩዋ አሳት ውስጥ ገብቶ እንደሚርመጠመጥ ነው። ምክንያቱም እርሱ በቤተሰቡ ውስጥ ሳለ፣ ጌታ በማይወደው ሁሉ ሲደሰት የነበረ ነው።

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَمُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِبَصِيرًا ﴿١٥﴾

እነሆ እንዲያውም እሱ ከሞት እንደማይመለስ ይገምት የነበረ ነው። እንዴታ! የእርሱኮ ጌታ ጉዳዩን በጥልቅ ተመልካች፣ ድብቅ ሚስጥር አዋቂ ነው። (በመሆኑም ሠራተኛን በሥራው መመንዳቱ የማይቀር ነው ማለቱ ነው።)

فَلَا تَقْسِمُ بِالْإِشْفِقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾

ቁም ነገሩ እንዳላይደለ እናንተ እንደሚመስላችሁ፣ በምሽቱ ወጋገን እየማልኩ ነው የሚረጋገጥላችሁ። በሌሊቱና በጨለማው በሚሸፍነውም ነገር ሁሉ፣ በጨረቃውም በርሃኑ ሲሆን ሙሉ፣ ጨምራል ማልላችሁ። እናንተ በእርግጥ በተከታታዮቹ የተለያዩ ከባድ ጉዳዮች ትሸጋገራላችሁ (ለምሳሌ ከህይወት ጋላ ወደ ሞት፣ ከዚያም ወደ መነሳትና ወደ መመርመር፣ ቀጥሎም ወደ መመንዳት መሸጋገር አይቀርላችሁ። ወደዳችሁም ጠላችሁ ማለቱ ነው።)

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِنَّا قَرَأْنَا عَلَيْهِمُ الْقُرْآنَ أَنْ لَا يُسْجِدُونَ ﴿٢١﴾

ታዲያ ጉዳዩ እንዲህ ግልጽ ሆኖላቸው ለምንድን ነው የማያምኑት (በነገርናቸው)? ቁርአንስ በንባብ ሲቀርብላቸው ዝቅ የማይሉት በትህትና ለሌታቸው?

بِالَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ

بِعَذَابِ الْآلِيمِ ﴿٢٤﴾

እንዲያውምኮ እነዚያ ከሃዲያን አሁን ጭራሹን በሰባቸው ምንም ነገር በትላቸው፣ ሳያስተውሉ ፈጥነው በማን አለብኝ የሚያስተባብሉ ናቸው። አላህኮ እነርሱ የሚያምቁትን ጥላቻ በልባቸው፣ እጅግ ነው የሚያውቅባቸው። ስለዚህ እነርሱን በዚህ መጥፎ ባህሪያቸው፣ አሳማሚ በሆነው ቅጣት አብስራቸው።

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

ዳሩ ግን እነዚያ ያመኑትና መልካም ሥራዎችን ያከናወኑት ለሌታቸው፣ ለእነርሱ የማይቋረጥ ታላቅ ምንዳ ነው ያላቸው።

سورة البروج
ሱራቱል-ቡሩጅ

የፈለክ ኬላዎች ምዕራፍ በመካ የወረደች፤ ሃያ ሁለት አንቀጾችን የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ ጓደኛቿ ኢስላማዊ ዕምነት ነጥቦች ላይ ታተኩራለች። በተለይ እሷ እጅግ የምታነጣጥረው በእሳቱ ምሽግ ታሪክ ላይ ነው። በአጠቃላይ ይዘቷም የምታስገነዝበው ማንም ጥጋቦኛ ሰው ደካሞችን ሲጨፈጭፍ ለጊዜው ጌታ ዝም ያለውም ቢመስለው አንድ ቀን ድንገት መያዙ አይቀሬ መሆኑን ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(አንጅምራለን።)

وَالنَّجْمَاتِ الْبُرُوجِ ① وَالْيَوْمِ الْوَعُودِ ② وَالشَّاهِدِ وَشَاهِدٍ ③

قُلْ اصْحَابُ الْأَعْنُدِ ④

የፈለካዊ መናኸሪያ በሆነችው ሰማይና በታላቋም ቀጠር ቀን (ማለትም በቂያማ ዕለት) እምላለሁ፤ ከዚያም ሌላ በመስካሪና በሚመሰክርበትም ሁሉ ቃለ-መሃላን አፈፀማለሁ፤ የምሽጉ ባለቤቶች እኛ ዘንድ ተረግመዋል እላችኋለሁ።

الْقَارِعَاتِ الْوَعُودِ ⑤ إِذْ هُرِّطْنَآ قُعُودٌ ⑥ وَهَمَّ عَلَيْنَا مَظْلُومٌ بِالْمُؤْمِنِينَ

شُهُودٌ ⑦

ምሽግም ያልነው የጋመ እሳት የተሞላበት የሆነውን ጉድጓድ ነው። በእነርሱም ላይ እርግማኑን ያሰፈረው በጉድጓዱ ዙሪያ ላይ ተኮልኩለው በመቀመጥ በእማኞቹ

ላይ በፈፀሙት ግፍ ደስተኞች ሆነው በተገኙበት ለዓት ነው። (ይህም ግፍ የተፈፀመው በተደጋጋሚም ቢሆን በተለይ በሙስሊም ሐዲስ የተዘገበው በአንድ ወቅት አንድ ወጣት ለዕምነቱ በሠራው ጀብዱ ዜጎቹን ለጅምላ ዕምነት ሲያበቃቸው፣ አምባገነኑ ንጉሳቸው «እኔ አልፈቀድኩም ተው!» ቢላቸው፣ «አምቢ!» ብለው በዕምነታቸው በመጽናታቸው፣ በየሰፈሩ ጥልቅ ጉድጓድ አስቆፍሮ እንጨት በመሙላት አሳቱ እንደተጋጋመ በወታደሮች እያሳፈለ ሲጨምራቸው፣ ፍንክች አላሉም ከዕምነታቸው። እንዲት ሴት ብቻ አራሱን ልጇን ይዞ መግባቱ ጨንቋት እያለች በማመንታት፣ «አማዩ! በሐቅ ላይ ነን ግዴለሽም እንግባ!» ቢላት፣ እርሷም ወረደች ደስ እያላት፣ ያኔ ታዲያ ግፈኞቹ ባለሥልጣናት፣ በአካባቢው ተደርድረው በደስታ ይዝናኑ ነጠር በእነርሱ ስቃይ በመርካት)

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِنْ أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝ أَلَّذِي لَهُ مَلَكُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

እነርሱንም እንዲጠሉ ያደረጋቸው በአሸናፊው ምስጉን ጌታቸው በአላህ ማመናቸው ቢሆን እንጂ ሌላ ምክንያት አልነበረም በላቸው። (አስካሁንም በዓለም ዙሪያ በአማኞች ላይ እየተደገመ ያለው ይኸው በደል ነው።) እውነተኛ አሸናፊ ምስጉንም የሚባለው ያ! የሰማያትና የምድር ንግስና የእርሱ ብቻ የሆነለት አላህ እኮ ነው። አላህም በሁሉም ነገር ቅርብ ታዛቢ መስካሪ ነው። ስለዚህ ኃይሉ አላህ ይህን ታሪክ እዚህ ላይ የጠቀሰው አማኞቹን ለማፅናናት ግፈኖቹን ለመገሰፅ ነው።

إِنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ لَمْ يُبْرَأُوا لَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ

وَلَهُمْ عَذَابٌ لَّعِيقٌ ۝

እነዚያኮ ወንዶች አማኞችን እና ሴት ምዕመናትን ያስቃዩት በዕምነታቸው፣ ከዚያም በኋላ ተፀፅተው

ያልተመለሱት ከጥፋታቸው፤ በክህደታቸው ላቢያ የሲያል ቅጣት ሲገባቸው፤ አማኞችንም በማቃጠላቸው አንጻር ተጨማሪ አቃጣይ ቅጣት አለባቸው።

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَمْ يَجْرَىٰ مِنْ غَمِّهَا إِلَّا نَهْرٌ

ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾

እነዚያማ በዕውነት አምነው መልካም ሥራዎችን የሠሩት (ጌታቸው እንዳዘዛቸው) ለእነርሱ ከስርቻቸው ጅረቶች እየጎረፉ የሚሰራጩባቸው አትክልታማ የደስታ አገሮች አሏቸው። ይህ ነውከ ለቀናው ሰው ታላቅ ዕድል በላቸው።

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٣﴾

ذُوقُوا الْعَذَابَ لِلسَّيِّئِ ﴿١٤﴾ فَقَالَ لِمَا تُرِيدُ ﴿١٥﴾

ማስጠንቀቂያ ተገላጭም እኮ ለማይበገረው የጌታህ የቁጣ አያያዝ እጅግ አሽመድማጅና ከባድ ነው። እነሆ እርሱከ በመጀመሪያ ፈጣሪ እንደገናም ከሞት በኋላ መልሶ አዳኝ ነው። እርሱም ለአማኝ ባሪያዎቹ እጅግ መሐሪ፤ በጣም አፍቃሪ ወዳጅም ነው። እርሱም ባለገዙፉ ዙፋን ከሁሉ በላይ የሆነ ፍፁም ታላቅ ነው። የፈለገውንም ጉዳይ ያለምንም አስተጓጎይ በቀጥታ ፈጻሚ ነው።

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٦﴾ فِرْعَوْنُ وَشُعُوبٌ

የገናናዎቹ ሰራዊቶችስ ዜና ደረሰህን (ምን እንዳጋጠማቸው)? እነርሱም ካልከኝ እነማን ናቸው? ፈርዖንና ሰሙዶች ናቸው እጅግ በመባለጋቸው፤ (ጌታህ ባላሰቡት ነገር አንከታከቶ የጣላቸው።)

بِاللَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبِ ﴿١٧﴾ وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُخِيطٌ ﴿١٨﴾

እነዚህ ከሃዲያን ከእነዚያ የቀድሞ ቢጤዎቻቸው ታሪክ ሊማሩ ሲገባቸው፤ ይልቅ እነርሱም በተራቸው ይባሰ

ብለው በማስተባበል ላይ ናቸው፤ አያውቁም እንጅ ሞኝነታቸው አላህ እኮ እነርሱንም ከሚቸደው ከጎላቸው።

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٦﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٧﴾

ይልቅ ሐቁ ቢገባቸው፤ ይህ አንተ አምጥተህ የምታነብላቸው ታላቅ ቁርአን ነው የወረደ ከጌታቸው። እርሱኮ ገና ዱሮ በጥብቁ ሰሌዳ ውስጥ የነበረ ክብር መርሆ ነው በላቸው። (አልባሌ ተራ ነገር አይምሰላቸው)።

سورة الطارق سورة الطارق

የጣሪቅ ምዕራፍ በመካከል የወረደች፤ አስራ ሰባት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ ጓደኞቿ ከሞት በጎላ መቀስቀስን ታረጋግጥልናለች። በዚያ ቀን ሚስጥሮች ሁሉ፤ ይጋለጣሉ በሙሉ፤ ተከላሽም አቅም የለው የሚረዱትም አይኖሩ ስትል ታስጠነቅቃለች። ቁርአንም ሐቅን አብራሪ፤ ቁም ነገርን አስተማሪ መሆኑን ትነግረናለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅምራለን።)

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾ إِنَّ كُلَّ قَسِي

لٌ لَّعَنَّا حَاطِقٌ ﴿٤﴾

በሰማይና በሌሊት ቆርቋሪውም ነገር አምላላሁ። የሌሊት ቆርቋሪው ምን እንደሆነ (ካልነገርንህ) ምን ታውቃለህ? እርሱም ድቅድቁን ጨለማ በብርሃኑ ሸንቋሪ

የሆነው ከኩባ ነውልህ። ታዲያ በእነዚህ ነገሮች ምዶ የሚረጋግጥልህ ነፍስ ሁሉ በእሷ ላይ ተቆጣጣሪ ያለባት ብትሆን እንጂ እንዲያው ልቅ የተተዎች አትምሰልህ።

فَتَنَّاكَ الْإِنْسَانَ مِمَّ خَلَقَ ① خُلِقَ مِنْ مَلَوٍ نَافِثٍ ② يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ

وَالرَّأْيِ ③

እስኪ ይህ ሰው ከምን እንደተፈጠረ ማንነቱን ረጋ ብሎ ያስተውላል። መጀመሪያኩ የተፈጠረው በሰሜን ተነሳሰታ ከምትፈነጠረው ቅንጣት ጠብታ ውሃ ነው። እሱም የሚመነጨው ከወንዶች የጀርባ አጥንትና ከሴቶች ደረት መሃል ነው።

إِنَّهُ كَانَ رَجُلًا كَانِبًا ④ يَوْمَ تَبَايَعُوا عَلَى الْكَافِرِ ⑤ قَالَ لَهُ مِنْ مَعُونَةٍ وَلَا تَنْصِرُ ⑥

እነሆ ነገም ጌታህ እኮ እሱን ከሞት ለመመለስ በእርግጥ ቻይ ነው። ያም የሚሆነው ሚስጥሮች ሲጋለጡና እሱም ጉልበተ ቢሰ ሲሆን ረዳትም በሚገድበት ዕለት ነው በላቸው።

وَالسَّمَاءَ قَالُوا لَنْ يَبْعَثَ ⑦ وَالْأَرْضِ نَابَا الصَّغِيرِ ⑧ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ⑨ وَمَا

هُوَ بِالْأُفُقِ ⑩

የተደጋጋሚ ዝናብ ባለቤት በሆነው ሰማይ በበቆልት ተሰንጣቂ በሆነውም ምድር እምላለሁ። ይህ ቁርአን በእርግጥ እውነትን ከሀሰት ለይቶ የሚያበጥር ልዩ መመሪያ ነው እንጂ እናንተ እንደምታስወሩት አሉ-ባልታ ቀልድ አይደለም አላችጋለሁ።

يَوْمَ يَكْفُرُونَ كُلًّا ⑪ وَآيُودِي كُلًّا ⑫ قَبِيلِ الْكَافِرِينَ أَمْ هَلَمْ يَرَوْا ⑬

ይሁን እንጂ ጠላቶቹ እሱን ከንቱ ጭራሽ ዋጋ ቢሰ ሊያስመሰሉ ከባድ ሴራን በመቀመር ያሴራሉ። እኔም

ደግሞ በበኩሌ (ስላልኩ እጠብቀዋለሁ) የእነርሱን ተንኮል ለማምከን ወላኝ የሆነ ልዩ ዘዴዬን እቀይሳለሁ። ስለዚህ ከሃዲያኑ ምንም ቢከፋ ደባቸው አትበላጭ! ዝም በልና አዘግያቸው! (ማለትም) ለትንሽ ጊዜ አቆያቸው (ቀጠሮው እስኪደርስላቸው፤ እንዳለውም ቀጠሮው ሲደርስ ውጤቱን አሳያቸው።)

ሱራቱል-አላ
سورة الأعلى

የላቀው ጌታ ስም ምዕራፍ በመካከል የወረደች፤ አስራ ዘጠኝ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ከቅዕምነት ጉዳዮች ሦስት ነጥቦችን ታወሳለች።

አንደኛ:- የአላህን ማንነትና ባህሪያቱን (ማለትም የእርሱን ኃይልና ጥበብ ፍፁም ዕውቀቱን) ታስገነዝበናለች።

ሁለተኛ:- አላህ ቁርአንን ለነብዩ በፈቃዱ እንደቸራቸው፤ እንደሚያገራላቸው ቃል መግባቱን ታወሳለች።

ሦስተኛ:- ቀናዲዎቹ አማኞች ተግላፅ ይጠቅማቸዋልና ምንጊዜም አስታውሳቸው ትላለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝ (۱) الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ۝ (۲)

ነብዩ ሆይ! ከሁሉም በላይ የላቀውን ጌታህን ስም ከመጥፎው ሁሉ በማጥራት አወድሰው። እርሱኮ ነው

ያ! ፍጥረታትን ያስገኘና ሥነ-ፍጥረቱንም የተግሏ በማድረግ ቅርፁን ያስተካከለው።

وَالَّذِي مَقَدَّرَ فَهَدَىٰ ۖ وَالَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَجَعَلْنَا خِزْيًا لَهُ ۖ وَالَّذِي مَقَدَّرَ فَهَدَىٰ ۖ وَالَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَجَعَلْنَا خِزْيًا لَهُ ۖ

እርሱም ነው ያ! ሁሉን ነገር በተለያየ ቅርፅ የመጠነና ከዚያም ጥቅሙን የመራና ያሳወቀው። እርሱኮ ነው ለእንስሳትም ግጦሽን ያበቀለው። ከዚያም በኋላ እርሱኮ ነው ቀዘባ ለምለም የነበረውን የገረጣ ድቃቂ መኖ ያደረገው።

سَنُقَرِّبُكَ لِلْعِزِّ ۖ وَإِلَّا مَتَّعْنَاكَ أَهْلًا وَمَالًا ۖ إِنَّمَا نَبْنِئُ الْجَهَنَّمَ وَالْجَاهِنَّمَ وَمَا يَخْتَفُونَ ۖ

ይህንም ቁርአን አስነብበን እንደምናሳውቅህና ከዚያም በኋላ እንደማትረሳው ነው። ግን አላህ ሊሸረው የፈለገውን እንቀጽ ሊያስረሳህ እንደሚችል ነው። እነሆ እርሱኮ ሙኸ ያለና ደክም የሚለውንም ድምጽ በሚገባ ለይቶ የሚያውቅ ነው።

وَنَسُوقُكَ لِلْيُسْرَىٰ ۖ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ۖ

እኛኮ ለአንተ ያቀድነው ለስላሳዎን ቀላል መስመር ልንገጥምህ ነው። በመሆኑም በዚህ ቁርአን ሰውን መምከር ጠቃሚ ነው። ይህም እስከሆነ ድረስ ሰዎችን መምከር መገሰፅ እንዳለብህ ነው። (ማለትም ይህ ሰው ይሰማል ተብሎ ተስፋ የሚጣልበትን መገሰፅ አስፈላጊ ነው ማለቱ ነው።)

سَيَذَكِّرُكَ مَنْ يُحْتَسِبُ ۖ وَنَجِّنَبِهَا الْأَشْفَىٰ ۖ

ያኔ እኛን የሚፈራው ምክሩን እንደሚቀበል ነው። ያ! መጥፎ ደራቃው ደግሞ ምክሩን እንደሚርቃት ነው።

الَّذِي يَصِلُ النَّارَ الْكُبْرَىٰ ۖ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ۖ

እሱኮ ነው ከባዷ እሳት ውስጥ ተጋፍጦ አስከወዲያው እንዳይሞትም እንዳይድንም የሚሆነው።

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾

ነፍሱንም በዕምነት አንድ ያጌታውን ስም እያወደሰ ያሚሰገደው በእርግጥ የቀናው ዕድለኛ ሰው እርሱ ነው። ሆኖም ብዙዎቻችሁ ቁም ነገር ይህ መሆኑን ዘንግታችሁ፡-

بَلْ تُؤْتِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

ይልቅ ቅርቢቱን ህይወት አብልጣችሁ ትመርጣላችሁ። ያችኛዎ ዓለም ለእናንተ እጅግ የተሻለችና ዘላለማዊ ሆና ሳለ ሞኝነታችሁ ችላ ትሏታላችሁ።

إِنَّ هَذَا لَنِيَ الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾ مُصَفٍ لِرَبِّهِمْ وَمُؤْمِنٍ ﴿١٩﴾

ይህም አሁን ለእናንተ የጠቀሰው በቀድሞ መጽሐፎችም ውስጥ የሰፈረ ቁም ነገር ነው። (ማለትም ለምሳሌ) በነብዩ ኢብራሂምና በነብዩ ሙሳም መጽሐፍት የተዘገበ ጠቃሚ ገንቢ ተግላፅ ነው ማለቱ ነው።

سورة الغاشية
ሱረቱል-ጋሽያ

የሸፋኝቷ ቀን ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ሃያ ስድስት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ሁለት መሠረታዊ ጉዳዮችን ትዳስሳለች፡-

አንድ፡- ስለቂያማ ቀንና በዚያ ዕለት ስለሚከሰቱት ከባድ አስደንጋጭ ተከታታይ ጉዳዮች እና

ሁለት፡- የዓለማት ጌታ ፍፁም ቻይና አጋር አልባ ብቸኛ አምላክ መሆኑን የሚያስታውሱን ነገሮች ትጠቅሳለች። ከዚያም በመጨረሻ የሁሉም ነገር መመለሻ ወደ እርሱ ነው ትላለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩሀሩሀ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَنَشِيِّ ①

(አላህ ለመልዕክተኛው ስለቀያሚ ቀን ሊነገራቸው፣ በጥያቄ መልክ እንዲላብ ትኩረታቸው) ነብዩ ሆይ! ሁሉን ሰው በመከራዎ የምትሸፍነው ከባድ ቀን ወራ ደረሰህን? አላቸው።

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ خَشِيعَةٌ ② عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ③ صَلَّى نَارًا حَامِيَةً ④

تَسْقَى مِنْ عَيْنٍ آيَاتٍ ⑤

ፊቶች በዛ ዕለት የተጨነቁ ናቸው። ከዚያም እነሱ እልህ አስጨራሽ ከባድ የሆኑ ሥራዎችን የሚሠሩ ለፊዎች ናቸው። ያም ሳይበቃቸው በጋመው አላት የሚጋፈጡ፣ እጅግ ከፈላው ምንጭ ውሃም ተገደው የሚጠጡ ይሆናሉ (አማራጭ ስለሌላቸው።)

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ⑥ لَا يَسِينُونَ وَلَا يَفْنَى مِنْ جُوعٍ ⑦

እነርሱም ደግሞ ረሃብ ሲለቀቅባቸው ሰውነትን የማያዳብር-የማያስበላቸው ረሃብንም የማይከላከልላቸው እጅግ አስቀያሚና እሾካም ከሆነው ደረእ ዛፍ እንጂ ሌላ ምግብም የላቸው።

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ⑧ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ⑨ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑩ لَا تَسْمَعُ

فِيهَا لَغِيَةً ⑪

ለሉቶ ፊቶች ደግሞ በዚያ ቀን ያማሩ የተዋቡ ለስላሶች ናቸው። የረኩ ደስተኞች ሆነው በሥራ ውጤታቸው

በከፍተኛዎ ደነት ነዋሪዎች ናቸው። በእሷም ውስጥ መጥፎ ቃልን ጭራሽ አይሰሙም በላቸው።

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرٌّ مَرْهُومَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَمَنَارِقُ

مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَرِزَابٌ مَبْنُوءَةٌ ﴿١٦﴾

በእሷ ውስጥ አካ ገንፍላ የምትገርፍ ልዩ ምንጭም አለቻቸው። በእሷም ውስጥ እጅግ የጎኑ ክቡር አልጋዎችና በአጠገባቸው የተደረደሩ ኩባያዎች፣ በመደዳው የተሰየሙም ትራሶች፣ በሰፊው የተዘረጉ እጅግ ብርቅ ድንቅ የሆኑ ስጋጃዎችም አሏቸው።

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَلِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾

وَإِلَى اللَّجَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

ቀጥሎ ደግሞ የአላህን ኃይልና ጥበብ ዙሪያውን ባሉት ፍጡራን ሊያስታውሳቸው፣ ለመሆኑ ወደ ግመላ አይመለከቱምን? እንዴት እንደተፈጠረች (ለጥቅማቸው)? ወደ ሰማይስ አያዩምን? እንዴት ከፍ እንደተደረገች (ከበላያቸው)? ወደ ተራራዎችስ አይመለከቱምን? እንዴት እንደተቸከሉ (በዙሪያቸው)? ወደ ምድርስ አይመለከቱምን? እንዴት እንደተዘረጋችላቸው? (ታዲያ እነዚህን ሁሉ የፈጠረው ጌታቸው መታንንስ ማንላት ያዳግተው መሰላቸው ማለቱ ነው ቢገባቸው።)

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ﴿٢٢﴾

ይህንም ሁሉ ባያስተውሉ ዝም በልና ገሰግቸው። አንተ አስታዎሽ ገላጭ እንጂ አስገዳጅ ሹም አይደለህም ለላቸው።

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾

ግን ያን ከተግላፅ የሸሸና ጭራሽ የካደውን ሰው ኃያሉ አላህ እርሱን ነገ ከባድ ቅጣት በእርግጥ እንደሚቀጣው ነው።

إِنَّا إِنشَاءً لِّمَآءٍ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّا عَجَبْنَا حَسَابَهُ ﴿١٦﴾

ዝም በላቸው ዞረው ዞረው መመለሻቸው ወደኛው ነው። ከዚያም በኋላ ምርመራቸው በእኛው ላይ ነው።

سورة الفجر
ሱረቱል-ፈጅር

የጎህ ምዕራፍ በመካየወረደች፣ ሰላሳ አቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በአጭሩ ልክ እንደሌሎቹ ሦስት የተለያዩ ጉዳዮችን ታወሳለች።

እንድ:- የዱርዎቹን ከሃዲያን ስም በመጥራት ግፍና አስከፊ ውድቀታቸውን ታስታውሳለች።

ሁለት:- አላህ ሰዎችን በዚህች አጭር ህይወታቸው በመልካምና በመጥፎ ነገሮች ሁሉ እንደሚፈትናቸው በሚገባ ትገልጻለች።

ሦስት:- ትንሳዔንና ምስቅልቅል መከራዎቿን ታስገንዝበናለች። ከዚያም ሰዎች የታደሉና ያልታደሉ እየተላሉ ለሁለት ይከፈላሉ። ከዚያም እንደ ሥራ ውጤታቸው ዋጋቸውን ያገኛሉ ትላለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንጀምራለን።)

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَوَاللَّيْلِ إِذَا يَجِيءُ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَالْأَيْمِ إِذَا يَسِيرُ ﴿٤﴾ هَلْ

فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّئِي حَجْرٍ ﴿٥﴾

በንጋቱ ወጋገንና በአስሮቹ የዙል-ሒጃ ሌሊቶች፣ ጥንድ ነጠላ በሆኑትም ነገሮች፣ ሌሊቱም ሲጓዝ በጨለማው ሸፍና ሁሉን ፍጡራን በእነዚህ ሁሉ አምላለሁ!! ጥጋቦኛ ከሃዲ ዋለም አደረ መያዙ አይቀርም እላለሁ። ታዲያ አሁን እዚህ በጠቀስነው በቂ መሃላ አይኖርምን (ጤናማ) አእምሮ ላለው?! (ከአሁን ቀደም ደጋግመን እንዳወሳነው ጌታ የማለው በፈለገው ነገር ሁሉ ነው። እኛ ግን ልንምል የምንችለው በእርሱ ስሞች ብቻ ነው። አሁን አላህ በዚህች ምዕራፍ መግቢያ የሚምለው በአምስት ነገሮች ነው። አንደኛ፡- የሌሊትና ቀን መፈራረቂያ ኬላ የሆነው ተዓምራዊው የንጋት ወጋገን ነው። ሁለተኛ፡- በዙል-ሒጃ ወር መግቢያ ላይ የሚገኙት አስሩ ሌሊቶች ናቸው፤ አላህ ከዓመቱ ሌሊቶች ሁሉ አብልጦ የመረጣቸው ታላቁም የሐጅ ተግባር የሚከናወንባቸው።

ለዚህ ነው ነብዩም በበኩላቸው ለአማኝ ተከታዮቻቸው፣ መልካም ሥራዎች በውስጣቸው አላህ ዘንድ እጅግ የሚወደደባቸው፣ ከእነዚህ ቀናት የተሻለ ምንም የለከ ሲሏቸው፣ ሰሐቦቹ ገርሟቸው «የተፈፀመው ተግባር በአላህ መንገድ መታገል ቢሆንም እንኳ?» ብለው ሲጠይቁቸው «አዎን! እንዲህ ነው፤ ባይሆን ከታጋዮቹ ነፍሱንም፣ ገንዘቡንም ይዞ ዘምቶ ሁሉንም ለአላህ ሰውቶ ምንም ነገር ያልመለሰው ብቻ ሲቀር ነው» አሏቸው። ሦስተኛና አራተኛ በማድረግ ደግሞ የማለባቸው ጥንድና ነጠላ የተባሉት ነገሮች ናቸው። እነሱም የተለያዩ ትርጓሜ ሲኖራቸው ሁሉንም የሚያካትተው ፈጣሪና ፍጡራን ለማለት ነው የሚለው ነው። ማለትም ፍፁም ብቸኛ፣ ምንም ቢጤ አንድም ጓደኛ የሌለው አላህ ብቻ ነው። ሌላው ሁሉ በሙሉ አጣማጅ ቢጤ ያለው ነው። ቀጥሎ ደግሞ አምስተኛ መማያ ሊሆን የቻለው በአላህ ኃይል ወደ ንጋት እየተገፋ የሚኳትነው የሌሊቱ ክፍለ ጊዜ ነው። ይህንም ያለው ሁልጊዜ ሌሊቱን ወደ ንጋት የሚነዳው በቀጥታ እርሱ መሆኑን ለመጠቆም ነው። የማለበትንም ጉዳይ ለማረጋገጥ ታሪካዊ መረጃዎችን ሊጠቅስልን ነው።)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِمَادِي ۖ ﴿٦﴾ إِرْمَ قَاتِ أَلْمَادِي ۖ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخَلِّقْ مِثْلَهَا فِي

الْبَلَدِ ﴿٨﴾

በግዝፈት በጉልበታቸው በየትም አገር ወደር ያልተገኘ ላቸው፡ የረጃጅም ምሶላዎች ባለቤቶች አረም በመባል የሚጠራው ልዩ ብሔረሰባቸው፡ የዐድ ሀዝቦች በጥጋባቸው፡ ጌታህ ምን እንዳደረጋቸው አላወቅክም ከታሪካቸው? (በነፋስ ኃይል ጠራርጉ ከምድረ-ገፅ እንዳጠፋቸው)

وَتُمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۖ ﴿٩﴾ وَرَعُونَ ذِي الْأَرْوَاحِ ۖ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ

طَغَوْا فِي الْبَلَدِ ۖ ﴿١١﴾ فَأَكْرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۖ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ

عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

ሰሙዶችም በተራቸው ዋዲል-ቁራ በተሰኘው ክልላቸው፡ የጎራን ቋጥኝ ቦርቡረው ያደርጉ የነበሩት ቤቶቻቸው፡ የብዙ ችካሎችና ሰራዊቶች ባለቤት የነበረው ፈርዖንም ጠገበና እንደላቸው፡ እነዚህ ሁሉ በየአገሩ ልክ አልፈው ባልገው ጥፋት በማብዛታቸው፡ ጌታህ የቅጣትን ዓይነት ሁሉ በላያቸው ላይ ለቀቀባቸው፡ (ማለትም ዐዶችን በነፋስ ጠራረጋቸው፡ ሰሙዶችም በከባድ ጩኸት ዝም አደረጋቸው፡ ፈርዖንና ኃይሎቹንም ባህር ውስጥ ወሰዶ ጨመራቸው።) የአንተ ጌታ እኮ በእርግጥ ምንጊዜም ቢሆን ጥጋቦኞችን በመጠባበቅ ላይ ነው። (የሚተዋቸው አይምሰላቸው።)

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِنَّمَا يَنْتَهِ رِيئُهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

ያማ! ሚስጥሩ ያልገባው የዋሁ ሰው፡ ጌታው ሲያከብረው ማለትም ሊፈትነው በሃብት ሲያቀማጥለው፡ ይመስለውና እሱን ወዶ ያደለው፡ ጌታዬ እኔን አከበረኝ የሚገባኝም ይህ ነው እንደሚል ነው።

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْتَهُ فَقَدَّرْ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ﴿٦﴾

እሱን ደግሞ ሲላዩን አጥብቦት በችግር ሲፈትነው ተስፋ ቢሰ ሆኖ በመበላጨት ጌታዬ እኮ አዋረደኝ ነው የሚለው። (ነገሩ ግን አልነበረም እርሱ እንደሚለው። ምክንያቱም አላህ ገንዘብን የሚሰጠው ሰውዳጅ ጠላት መለያ ሳይሆን ሁሉንም ባሪያዎቹን ለመፈተን ነው።

كَلَّا بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْبَيْتَةَ ﴿٧﴾ وَلَا تَخْشَوْنَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٨﴾

وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ

جُبًّا ﴿١٠﴾

ጉዳዩ እንዲህ አይደለም፤ ተሳሳታችሁ! ይልቅ እናንተ ይህ ብቻ ሳይሆን ስህተታችሁ ድሃ አደግ የሙታንን ልጅ የማታከብሩ፤ ሚስቲንንም በማብላት ላይ ሰውን የማታግቡና የማታስተባብሩ ጨካኞች ናችሁ። ከዚያም ይባስ ብላችሁ የውርስን ገንዘብ በማምታታት ሰብስባችሁ ትበላላችሁ። ገንዘብንም እጅግ ሲበዛ (ከልክ አልፋችሁ) ትወዳላችሁ።

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿١١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا

صَفًّا ﴿١٢﴾ وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ

الذِّكْرَىٰ ﴿١٣﴾

ከእነዚህ ዓይነት ባህሪዎቻችሁ በትርቁ ነው የሚሻላችሁ! አለዚያ አሁን ማስጠንቀቂያውን ካልሰማችሁ (ነገ) ምድር ተናውጣ ከስራቸው መንኮታኮትን ስትንኮታኮትባቸው፤ ጌታህም ይፋ ሲመጣ ፍርድ ውሳኔ ሊሰጣቸው፤ መላዕክትም በሰልፍ በሰልፍ ሲቆሙ ከበዋቸው፤ ጆሃንምም መጥታ ስትቀረብ

አጠገባቸው፣ ያኔ ነው! ተላላው ሰው እንደ አዲስ የሚባነው። ታዲያ ያኔ መገንዘቡ የሚፈይደው ምንድን ነው?

قَوْلُ يَأْتِيَنِي مَمَتٌ لِيَأْتِيَنِي (11)

ያኔ ኪላራውን በግልፅ ሲያየው ምነው ቀደም ሲል (እያለሁ በጤንነት) የሚበደኝን ባስቀድም ኖር! ለዘላቂዋ ሀይወት፣ ምንኛ ይላካ ነበር እህን ጊዜ ምኞት እንደሚል ነው።

قَوْمِيذٍ لَا يَصَلُّونَ عَنَّا لَمْ يَأْتِيَنِي (12) وَلَا يُؤْتِقُونَ وَكَأَنَّهُمْ لَمْ يَأْتِيَنِي (13)

ቢልም ያንጊዜ ፀፀቱ ስለማይጠቅመው አላህ እርሱን እንደሚቀጣው ሊቀጣ የሚችል አንድም ቀጭ ኃይል እንደሌለ ነው። እርሱንም ጌታ እንደሚያስረው አድርጎ ማሰር የሚችል ማንም ኃይል እንደሌለ ነው።

يَأْتِيَنِي النَّفْسُ الْمَطْمَئِنَةُ (14) أَرْجُو إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَرْضِيَةً (15) فَادْعُنِي

فِي عِيَادِي (16) وَأَدْعُنِي جَنَّتِي (17)

በአንጻሩ ደግሞ ለአማኝቷ ነፍስ ቸሩ ጌታ የሚለው አንቺ በጌታሽ ተስፋ ቃል የተረጋጋሽ የሆንሽው ደጊቷ ነፍስ ሆይ! ዛሬ አትፍሪ! አይዘሽ! በዕድልሽ እየተደለሰሽ፣ እኛ ዘንድ ወዳጅ ተወዳጅም ሆነሽ፣ ወደ ጌታሽ ተመለሽ፣ ከዚያም ከደጋጎቹ ባሪያዎቹ ተቀላቅለሽ ወደ ጅነት ግቢ አብረሽ፣ በማለት ነው ዕድሏን የሚወስነው።

سورة البلد ሱራተል-በለድ

የአንጋፋይቷ አገር ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ሃያ አንቀጾች ብቻ ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ ንደኞቿ የዕምነት ነጥቦችን በማጠናከር ታተኩራለች።

በተለይም ከሞት በኋላ መነሳት፣ በሠሩት ሥራ መጠየቅና መመንዳት፣ ከዚያም እንደ ውጤቱ ከፊት ወደ ጀነት ሌላው ወደ ጀሃም መነዳቱ እንደማይቀር ትገልጻለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَانْتِ حَلِيْمَةٌ ۝ وَاللَّهُ وَمَوْلَاكَ ۝ لَقَدْ خَلَقْنَا

الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝

በዚህ አገር ማለትም በመካከል ክልል አንተ ነዋሪ ሆነህ እያለህ እምላለሁ! (ወይም በሌላ አነጋገር ለአንተኮ በዚህ አገር ክልከል የነበረው ነገር ተፈቀደልህ።) በወላጅና በወለደውም (ማለትም በአደምና በትውልድቼም) እምላለሁ! ሰውን ወላሂ በእርግጥ ለፊ አድርገን ነው የፈጠርነው እላችኋለሁ። (ማለትም ማንኛውም ሰው ከተፈጠረ ጀምሮ እስኪፈጸም ድረስ ዕድሜው ዘወትር በልፋትና በድካም ላይ ነው። ታዲያ መድከሙ ክልቀረ ልፋቱን በሚበጀው ላይ ቢያደርገውኮ መልካም ነው ማለቱ ነው።)

أَجْسَبُ أَنْ لَنْ يَغْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بِنَاءَ ۝

ለመሆኑ ያ! ግብዙ ሰው የሚገምተው እርሱን ሊያሸንፍ የሚችል አንድም ነገር እንደሌለ ነው? ሙሐመድን በመቃወም ብዙን ገንዘብ አወደምኩኝ የሚልም ጅል ነው። (ይህንም ያለው አቡል-አሹድ የተባለው ጥጋባኛ ነው። እርሱም አላህ ልዩ ጉልበት ሰላደለው እርጥቡን የበሬ ቆዳ ይዘረጋና በሜዳ፣ መሃሉ ላይ ይቆምና እግሮቹን አጠንክሮ እንደ ግድግዳ፣ «አሁን ይህን ቆዳ ሰባችሁ ካለሁበት ፈቀቅ ማድረግ የምትችሉ ካላችሁ፣ ከእኔ ልዩ ሽልማት ታገኛላችሁ።» ሲላቸው አሰር ጎረምላዎች ተረባርበው ባለው ሁሉ አቅማቸው

ቢሞክሩም ቆዳው ተበጣጥሶ አለቀ እንጂ በእጃቸው፣ ሰውዬው ምንም ካለበት ፍንክች አላለላቸው። ለዚህ ነው በአል-ሙደሲር የጀሃነም ዘበኞች አሰራ ዘጠኝ መላዕክት ናቸው። የሚለው አንቀጽ ሲወርድላቸው እናንተ ተረባርባችሁ ሁለቱን ከሦሃችሁ አኔ ለአሰራ ሰባቱ አለሁላችሁ ያላቸው።)

أَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَإِنَّا نَأْمُرُ بِشَفِيحَيْنِ ﴿٩﴾

وَهَدَيْتُهُ الْجَنَّةَيْنِ ﴿١٠﴾

ለመሆኑ ይህ ከሃዲ ሰው ኢስላምን ለማደናቀፍ የሚያደርገውን እኩይ እንቅስቃሴ ማንም እንደማያየው ነው የሚያስበው?! እኛ አይደለንምን ለእርሱ ሁለት ዓይኖችንና ምላስን ሁለት ከንፈሮችንም ፈጥረን ያደልነው?! ከዚያም ሁለት መንገዶችን መርተነው በመረጠው እንዲጓዝ ያደረገው?! (ማለትም ዕምነትና ክህደትን እስከ ውጤቱ አላወቅነው። ታዲያ የዚህ ሁሉ ፀጋ አፀፋ ምላሽ መሆን ያለበት ይሄ ነው?)

فَلَا أَفْنَعُمُ الْعُقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعُقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكَرَّرْتُ رَقَبَتَهُ ﴿١٣﴾ أَوْ لَطَعْتُهُ

فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

ይልቅ ያን ሁሉ ጉልበት ጉበረት ያለ አግባብ ከሚያባክነው ከባዷን አድካሚ አቀበት ሊወጣበት ያልሞከረው ለምንድን ነው?! ፈታኗ ከባድ አቀበት ምን እንደሆነች ያሳወቀህስ ምንድን ነው? አሲማ በባርነት ሥር ያለችን ነፍስ ነፃ ማውጣት ነው። ወይም በረሃብ ወቅት የወገንን ድሃ አደግ ልጅ በማደርገት መመገብ ነው። ወይም ምንጣፍ አልባ ሆኖ በአፈር ላይ የወደቀውን ችግረኛ መርዳትና መደገፍ ነው። (ታዲያ ይህ ሁሉ ሰናይ ተግባር እያለ፣ ላፍራሽ ተልዕኮ መሰለፉ ለምንድን ነው ማለቱ ነው።)

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ مَاتُوا وَوُصِّوا بِالصَّبْرِ وَوُصِّوا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿٧﴾ أُولَئِكَ أَحْسَنُ

الْيَسَنُ ﴿٨﴾

ከዚያም ደግሞ ከአማኞቹ አባል ሆኖ በትዕግስት አደራ ከሚባባሉትና በርሀራሄ ከሚተባበሩት ቢሆን ነበር ይልቅ ተገቢ የሚሆነው፤ እነዚያኮ ጉብዞች ናቸው፤ የሥራ መዝገባቸውን በቀኝ እጃቸው የሚቀበሉ ዕድለኞች በመሆናቸው፤ የቀኝ ጓዶች የምንላቸው።

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ ﴿٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارُ مُؤَسَّسَةٍ ﴿١٠﴾

እነዚያ አንቀጾቻችንን የካዱት ደግሞ መልዕክቱ ሲደርሳቸው እነርሱ ናቸው የግራ ጓዶች የምንላቸው። በመሆኑም በእነርሱ ላይ በጥብቅ የምትዘጋው መፈናፈኛ የሌላት ከባዷ አላት አለችባቸው።

سورة الشمس
ሱረቱ-ሸምስ

የፀሐይ ምዕራፍ በመካከል የወረደች፤ አስራ አምስት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። አሸምስ የምታተኩረው በሁለት ነጥቦች ላይ ነው። አንደኛ የሰው ነፍስና የተፈጥሮ ባህሪዋን የተመለከተ ሲሆን፤ ሁለተኛ የክህደትና የበደል ውጤት አደገኛ መሆኑን ለሰዎች ማስገንዘብ ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንደምራለን።)

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾

በፀሐይና በደማቁ ብርሃኗ፤ በረፋድ ሰዓት፤ በጨረቃውም እሷን ተክቶ በማብራት ሲከተላት፤

وَالْتَهَرْنَا إِذَا جَلَّهَا ② وَاللَّيْلِ إِذَا يَشَتْهَا ①

በቀነም ክፍለ ጊዜ እሷን አጉልቶ ሲገልጻት፣ በሌሊቱም ወቅት በጨለማው ሲሸፍናት፤

وَالسَّمَوِّ وَمَا بَنَّا ⑤ وَالْأَرْضِ وَمَا طَعْنَاهَا ⑥

በሰማይና እሷንም አጠንክሮ በገነባት፣ በምድርም እሷንም አስተካክሎ በዘረጋት፤

وَنَقَّسَ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ⑦ فَأَلَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ⑧

በነፍስና በአካሏ ውስጥም በሚገባ አስተካክሎ በመደባት፣ ልቅነትና ጥንቁቅነትንም በሰሜቷ ያሳወቃት በሆነው ጌታ እምላላሁ።

فَدَاطَعَ مِنَ زُكْنِهَا ⑩ وَقَدَّخَابَ مَنْ دَسَّهَا ⑨

በእርግጥ የቀናው ዕድለኛ ነው እርሷን ከመጥፎ ፀባዩ አጥቦ ያፀዳት፤ እሷን ደግሞ ያቆሽሻት በእርግጥ አፈረ ከሰረ እላችጋለሁ።

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَانَهَا ⑪ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ⑫

ሰሙዶች በጥጋባቸው ጥሪያችንን ሀሰት ብለው ሲደርሳቸው፤ ብሎም ከባዱን ወንጀል ሊፈፀም ፈጥኖ ሲነሳ መናጠው አባላቸው።

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ⑬ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا

የአላህ መልዕክተኛ ነብዩ ሳሊክ ግመሷንና የመጠጥ መብቷን ከመተናኮል ተጠንቀቁ ሲላቸው፣ በማን አለብኝ ስሜት ነብዩን አስተባብለው ግመሷንም ቋንቋዋን ቆርጠው በመግደላቸው።

فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَحَسَّوْنَهَا ⑭ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ⑮

ጌታቸው ተቀየረውና በወንጀላቸው ሁላቸውንም በጅምላ አወደማቸው። እርምጃዋንም ማንም ሳይቀር በሁሉም ላይ አስተካክለባቸው። መዘዟንም ምንም አይፈራ በላቸው (ማለትም ለእነርሱ የሚበቀልላቸው፣ ጥቃትን መላሽ ወይም ደም አፋሽ አይችልምና ሊመጣላቸው።)

ሱራተ-ላይል سورة الليل

የሌሊት ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ሃያ አንድ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በአጭሩ የምትገልጸው ስለሰው ስለተለያየው ባህሪና ተግባሩ ነው። ከዚያም ሁሉም ሰው እንደ ዕምነትና እንደ ሥራው ወይ ወደ መጥፎ ወይም ወደ መልካም ውጤት መድረሱ የማይቀር ነው የሚልን መልዕክት እንደምትገልጽልን ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

وَأَنزَلْنَا إِسْرَافِيلَ أَنِ ابْحَثْ ۝۱ وَأَنبِئِ الْوَهَّابِ ۝۲

በሌሊቱ ልማልላችሁ፤ ሁላችሁንም በጨለማው ሲሸፍናችሁ፤ በተነም እምላለሁ፤ ብርሃኑ ገልጸ ሲሆንላችሁ!!

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝۳ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ ۝۴

ከዚያም በላይ ወንድና ሴትን በፈጠረው ጌታችሁ ነው የምምልላችሁ፤ በእርግጥ እያንዳንዳችሁ የተለያየ መሆኑን ተግባራችሁ ላረጋግጥላችሁ።

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۝۵ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۝۶ فَسَنِيَرُهُمُ الْجَنَّةَ يُسْرَىٰ ۝۷

ያማ! መስጠት ያለበትን ነገር ለአላህ ብሎ የሚቸረው፣ ከመጥፎውም ሁሉ የሚጠነቀቀውና ከጌታው ዘንድ መልካም ወረታ እንደሚኖረው ክልብ የሚያምነው፣ ለመልካም ዕድል ወይም ለሰናይ ተግባራት እንደምንገራው ነው።

وَأَمَّا مَنْ جَعَلَ وَاسْتَفْتَى ۝ (۸) وَكَذَّبَ بِالْحَسَنَى ۝ (۹) فَسَيُجْزَى الْمَعْرَى ۝ (۱۰)

ያማ! መስጠት ያለበትን የነፈገና ከጌታም ፀጋ የተብቃቃው፣ ውቢቷን ጅነትና ፍሰሃዋንም ያስተባበለው ለከባድ ችግር እንደምንዳርገው ነው።

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ۝ (۱۱)

እርሱም ነገ በእሳት ጉድጓድ ውስጥ ተገፍትሮ ሲምዘገዝግ ንብረት ገንዘቡ ምንድን ነው የሚጠቅመው? ምንም ሊጠቅመው እንደማይችል ነው።

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى ۝ (۱۲)

ቀናውን መንገድ በማመልከት መመራት በእኛ ላይ ተገቢ ነው። (በሰዚህም ነው ነብያት የምንልክና መጽሐፍንም የምናወርደው የሆነው።)

وَلَا نُنَا لِّلْآخِرَةِ وَالْأُولَى ۝ (۱۳)

በመጨረሻዎም ሆነ በመጀመሪያዎ ግለም የሚገኘው ፀጋ ሁሉ በእርግጥ የእኛ ብቻ ነው። (በሰዚህ እኔን ችላ ብሎ ሌላን ደጅ መጥናት ከንቱ ነው ማለቱ ነው።)

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ۝ (۱۴) لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۝ (۱۵) الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝ (۱۶)

(አሁንም ታዲያ የምላችሁን የማትለሙ ከሆናችሁ!) ተንቀልቃይቷን እሳት ነው የማስጠነቅቃችሁ በላችው። እሷኮ ውስጥ የሚማገደው ያ! ነብዩን አስተባብሎ ከሐቅ እርቆ የሄደው መናጢ እንጂ ሌላ ሊሆን እንደማይችል ነው።

وَسَيَجْنِبُهَا آلَ لُقْيٰٓ (۱۷) الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ (۱۸)

ያ! ደግሞ ነፍሱን ለማፅዳት ገንዘቡን ለምፅዋት የሚለገሰው ነገ ከአሷ እንደሚጠበቅ ነው።

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْرَىٰ (۱۹) إِلَّا أَيُّهَا وَجَدَ رَبَّهُ الْأَعْلَىٰ (۲۰)

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ (፳)

እቡ-በክርኮ ለማንም ሰው በእርሱ ዘንድ፣ ምንም ውለታ የለበት የሚመነዳ። እርሱ ግን ይህንን ያደረገው የላቀውን የጌታውን ፊት በመሻት ነው። እርሱም ወላሂ ነገ በሥራ ውጤቱ በእርግጥ እንደሚረካ ነው። (ይህንም ያለው እቡ-በክር ቢላልን ገዝተው ነፃ ሲያደርጉት ከሃዲያን ጠላቶቻቸው እሱኮ ይህን ሊያደርግ የቻለው ቀዳሚ ውለታ ስላለበት ነው ብለው ስለተቺ ነው።)

سورة الضحىٰ ሱረቱ-ዱ-ሐ

የረፋዲ ሰዓት ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አስራ አንድ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷ በተለይ የምታተኩረው በነብዩ የግል ህይወት ላይ ነው። ምንም እርሳቸው መጀመሪያ ላይ የተለያዩ ችግሮችም ቢገጥሟቸው፣ ወደ ጎላ እየቆዩ ግን ቸሩ ጌታቸው ሁሉንም ነገር እንደሚያስተካክልላቸው ነው በዚህች ምዕራፍ ግልጽ ያደረገላቸው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህረህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

وَالضُّحَىٰ (۱) وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ (۲)

በረፋድ ሰዓት ብርሃኑ ጎልቶ ሲደምቅ፣ በሌሊቱም ጨለማው ተነባብሮ ሲደቀደቅ እምልባቸዋለሁ!!

﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾

ጠላቶችህ እንደሚሉህ አንተን ጌታህ አልተወሀም፤ አልጠላህም፤ እልሃለሁ (ይህንም ያለው ነብዩ ሁለት ሦስት ቀናት አማሚቸው፣ በሌሊት ስግደት ቁርአን ሲያነቡ ስላልሰማች መጥፎዋ ጎረቤታቸው፣ መጣችና እስከቤታቸው «ሰሞኑን ሰይጣንህ ጠልቶ የተወሀ ይመስለኛል፤ እንደማይመለስብህም ተስፋዩ ነው።») ስትላቸው አላህ ይህንን በማውረድ ግልጽ መልስ ስጠላቸው።)

﴿وَلِلْآخِرَةِ حَيْرٌكَ مِنَ الْأُولَى﴾

የመጨረሻዎም ዕድል ከመጀመሪያዎ ይልቅ ለአንተ እጅግ የተሻለች ናት ማለትንም ነገራቸው።

﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾

ያኔ ወላሂ የአንተ ጌታ በእርግጥ ይሰጥህና ልዩ ስጦታ፣ እንደምትረካ ነው ባገኘኸው ችሮታ።

﴿أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى﴾ ﴿٦﴾ ﴿وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى﴾ ﴿٧﴾ ﴿وَوَجَدَكَ

﴿عَابِلًا فَاقْتَنَى﴾ ﴿٨﴾

ባለፈውም ታሪክህ አንተን እንደማይጠላና እንደማይጥልህ፣ የሚችል ልጅ (የቲም) ሆነህ አግኝቶህ አላስጠጋህምን ዋቢ ወደ ሆነልህ አጎትህ?! በልጅነትህስ ሰፈርህ ጠፍቶህ ስትባዝን አግኝቶህ መርቶሃል አይደል ወደ ቤትህ?! ችግረኛስ ሆነህ አግኝቶህ አበልፀገሃል አይደል በመንፈሳዊና በተወሰነው ንብረትህ?! ስለዚህ ከአሁን በኋላም አይደለንም የምንጥልህ፤ አላና እንዳለውም አደረገላቸው።

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ① وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ②

እንተም ደግሞ በበኩልህ የሚችል ልጅን እንዳትውቁን!
ለማንንም እንዳትገለምጥ ነው የምልህ።

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ③

ጌታህ የቸረህንም መልካም ነገር ለጉራ ሳይሆን
ለማመስገን ስትል ግልጽን ተናገር አላቸው።

سورة الشرح
ሱራቱ-ሽርሕ

የደረሰ ስፋት ምዕራፍ በመካየ የወረደች፣ ስምንት
እንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም እንደ
(ወዱሐ) በነብዩ ጉዳይ ሳይ ታተኩራለች። የአላህ
መልዕክተኛ ሥራቸውን ሲጀምሩ ምንም ጠላቶቻቸው
ቢያበሳጩቸው፣ ቸሩ ጌታቸው እንደሚንከባከባቸው፣
ደረጃቸውንም ከፍ እንደሚያደርግላቸው፣ ችግራቸውንም
በማስወገድ የተሻለ ዕድል እንደሚያመጣላቸው
አበሰራቸው። (እንዳለውም አደረገ፣ ሁሉም ነገር ምንም
ሳይቀር ተሳካላቸው።)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ① وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ②

ظَهَرْنَا أَنَّكَ ذَكَرَكَ ③

(አላህ ቸሩ ጌታቸው ለነብዩ ውለታውን
ሲያስታውሳቸው) ደረትህን አሳስፋንልህምን?! ያን

ጀርባህን የለመጠውን ሸክምህንስ አውርደንልሃል አይደለምን?! ዝናህንስ ከፍ አድርገንልሃል አይደለምን?! አላቸው። (ደረትህን አላሰፋንልህምን የሚለው ሁለት ትርጉም ሲኖረው አንደኛ፡- በፍፁም ዕምነትና በነብይነት እንዲሁም በቁርአንና በጠቃሚ እውቀት ሞላነው ለማለት ነው። ሁለተኛ፡- በህፃንነታቸው መላዕክት ከልጆች መሃል ያዝ አድርገው አስተኙና ደረታቸውን ቀደው፤ አልቅት የመሰለ ነገር ጣሉ አውጥተው፤ ከዚያም በወርቅ ሰሃን ላይ አድርገው፤ በዘምዘም ውሃ አጥበው አፅድተው ወደ ቦታው መልሰው በማስገባት አሸንፋቸው። አሁን ታዲያ እንዲህ የሚለው ያን ለመጥቀስ ነው የሚሉት ብዙ ናቸው። ጀርባህን የለመጠውን ሸክም የሚለው ደግሞ አንደኛ፡- ስህተት እንኳን ቢያጋጥምህ አያስጨንቅህ፤ ይቅር ነው የምንልህ ለማለት ነው። ሁለተኛ፡- የሚያሳስብህን ነገር ሁሉ በቀላል ነው የምንገላግልህ ለማለት ነው። ዝናህን ከፍ አደረግንልህ የሚለው ደግሞ ገና ላትመጣ በትንቢት ለዓለም አሳወቅንህ፤ ከመጣህም በኋላ ከሁሉም በላይ አላቅንህ። ስለዚህም ነው (በአዛን በኢቃማ በተሀያም) ፀሎት ጭምር ስማቸውን ከስሙ ጋር እንዲወደስ ያደረገው።)

﴿إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٧﴾﴾

ከጭንቅ ጎን እኮ በእርግጥ ደግ ነገርም እንደሚኖር ነው። እርግጥም ከጭንቅ ጋር መገላገልም ያለ ነው (ስለዚህ ለማንም ሰው ተገቢ የሚሆነው መጥፎ ሲገጥመው በመታገስ መልካሙን ተስፋ ማድረግ ነው ማለቱ ነው።)

﴿إِنَّا فَرَعْنَا فَاَصْبَ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَب ﴿٨﴾﴾

አንድን ሥራ ስታጠናቅቅ ሌላውን ደግሞ በመጀመር መባተል እንዳለብህ ነው። የምትመኘውን ዕድል ለማግኘት መጓጓት ያለብህም ወደ ጌታህ ብቻ ነው። (ማለትም ሃላብህ እንዲላካ ተስፋ መጣል ያለብህ በሌላ ነገር ላይሆን በጌታህ ላይ ነው ማለቱ ነው።)

سورة التين

የቲን ምዕራፍ በመካ የወረደች፤ ስምንት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም የምትዳስሰው ሁለት ቁም ነገሮችን ነው። አንደኛ፡- አላህ ሰውን በልዩ ቅርፅ በመፍጠር እንዳከበረው ማስታወስ ሲሆን፤ ሁለተኛ፡- ከሞት ተነስቶ በሠሩት ሥራ መመንዳት ማንም ሊክደው የማይገባው መሆኑን ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንጅምራለን።)

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ ① وَطُورِ سِينِينَ ② وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ③

በቲን እና በዘይቱን ተክሎች፤ በተባረከውም የጡሪ ሲና ተራራና ሙሉ ፀጥታ በሰፈነበት በዚህም አገር እምላለሁ!!! (አላህ እዚህ ላይ የማለው በሁለቱ ጠቃሚ ምርጥ የሆኑ ተክሎችና እንዲሁም በሁለቱ የተቀደሱ ክልሎች (ማለትም) በሲና ተራራና በመካ ከተማ ነው።)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ④ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ⑤

ውላሂ ሰውን እኮ የፈጠርነው እጅግ ሸጋ በሆነ ተክልና ገፅታ ነው። ከዚያም በገዛ ፀባዩ (ሲወላለት ስላገኘነው) ከወራዶቹ ሁሉ በታች አድርገን መለስነው፤ በጌታው ሲክድ ሲያጋራ ስላገኘነው ማለቱ ነው።

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ⑥

ግን እነዚያ ያመኑትና መልካም ተግባራትን የሠሩት ለጌታቸው፤ ለእነርሱ መቼም የማይቋረጥ ዘላለማዊ ምንዳ አላቸው።

مَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ بِالَّذِينَ ﴿٧﴾

(የሰው ልጅ ሆይ! ይኸው ሐቁን እንደዚህ እየነገርንህኮ ነው።) ታዲያ ደግሞ ከአሁን ወዲያ የፍርዱን ቀን እንድታስተባብል የሚያደርግህ ምንድን ነው?

أَيَسَّ اللَّهُ بِمَنكِرٍ لِّلْمَكِينِ ﴿٨﴾

አላህ ከፈራጆች ሁሉ የበለጠ አስተካካይ ፈራጅ አይደለምን?! ታዲያ ለምንድን ነው በላቸው፣ ፍጡራንን ከሞት በኋላ አስነስቶ ከመቃብሮቻቸው የማይጠይቅና የማይመነዳቸው በሥራቸው?!!

سورة العلق - ሱረቱል-ዐለት

የአልቅታማዋ ደም ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አስራ ዘጠኝ አንቀጾችን የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በሚከተሉት ሦስት ነገሮች ታተኩራለች።

አንደኛ:- ለመጀመሪያ ጊዜ በመደምደሚያው መልዕክተኛ በነብዩ መሀመድ ላይ የአላህ ራዕይ መውረዱን ታበስራለች።

ሁለተኛ:- ማንኛውም ሰው በዛ ያለ ገንዘብ ሲኖረው በሌሎች ላይ ጫና ማድረጉ የማይቀር ነው ማለትን ትጠቁማለች።

ሦስተኛ:- የመናጢውን ምቀኛ የአቡ-ጀህልን ዕኩይ ተግባር ታወሳለች። በዚህች ምዕራፍ ከአንድ እስከ አምስት ቁጥር ድረስ ያሉት አንቀጾች በመደዳቸው ለመጀመሪያ ጊዜ በነብዩ ላይ የወረዱላቸው ናቸው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(አንጅምራለን።)

﴿أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ ﴿١﴾ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ ﴿٢﴾

(ኃያሉ አላህ ለመጀመሪያ ጊዜ ለነብዩ መለኮታዊ መመሪያውን ሲያወርድላቸው)፡- ሁሉን ነገር ካልነበረ ያስገኘ፣ በተለይ የሰውን ልጅ ከረጋ ደም የፈጠረ በሆነው ጌታህ ስም ጀምርና መልዕክቱን አንብብ! አላቸው።

﴿أَفَرَأَيْتُمُ الْكُفْرَانَ كَذَبَ﴾ ﴿٣﴾ ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾ ﴿٤﴾ ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ ﴿٥﴾

አሁንም አንብብ (ምንም ልምድ እንኳ ሳይኖርህ ግር አይበልህ)! ጌታህ ከሁሉም በላይ ችር ነውና (ይህንን ቢያድልህ አያስገርምህ)! እርሱኮ ነው ያ! የሰውን ልጅ በቀለም መፃፍ ያስተማረው! በአጠቃላይም ማንም ሰው የማያውቅ የነበረውን ያሳወቀው። (በማለት ችሩ ጌታቸው የመጨረሻው ነብይ እንዳደረጋቸው ነገራቸው። ይህም የሆነው ዕድሜያቸው አርባ እንደሞላ ከሰዎች ርቀው ገለልተኝነት ስላማራቸው፣ በሒራ ዋሻ ውስጥ እያሉ ለብቻቸው፣ መልዓኩ ጂብሪል ዱብ አለና ፊት ለፊታቸው «አንብብ!» ሲላቸው በመደናገጥ «እኔኮ አንባቢ አይደለሁም!» ቢሉትም የሚተዋቸው መስጲቸው፣ ጭራሽ በኃይል ያዝ አደረገና እቅፍ አድርጎ አስጨነቃቸው። አሁንም ለቀቀና እንደገና መልሶ «አንብብ!» ሲላቸው፣ አሁንም ደግመው «እኔኮ ማንብብ አልችልም!» ሆነ መልሳቸው፣ ያኔ! እርሱም በድጋሜ እቅፍ አድርጎ ጨመቃቸው፣ አሁንም ለቀቀና «በል እንግዲህ! በጌታህ ስም ጀምርና እኔ የምለውን ተከትለህ ታነባለህ!» አላቸው። ቀጥሎም እነዚህን አምስት አንቀጾች አስነበባቸው። ከዚያ ተመልሰው መጥተው

ተከናወነው እንደተኙ በቤታቸው፤ እስከ ቤት ድረስ መጣና አዲሱ ደንበኛቸው፤ «አንተ ተከናወነው ሆይ! የመተኛ ጊዜ አይደለም ተነስ! አስጠንቅቅ!» በማለት ዓለም አቀፉን ግዙፍ ሥራ አስጀመራቸው። ስለዚህ ቁርአን መውረድ የጀመረው በእነዚህ አምስት አንቀጾች ነው።)

﴿لَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ ﴿٦﴾ أَنْ رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجُوعَ ﴿٨﴾﴾

(ያኔ የአካባቢው ሹምና ባለፀጋ አቡጃህል የጎረጥ ማየት ሲጀምራቸው)፤ እውነቱን ልንገራችሁ ሰውኮ በእርግጥ ንንዘብ በዛ ብሉለት ካዩ፤ በጥጋብ ስሜት ድንበርን ያልፋል (ነው የምላችሁ)። አየህን አንተ ጥጋባኛው ሰው? የሁሉም መመለሻ በእርግጥ ወደ ጌታህ ነው። (ስለዚህ የሚሻለው ይልቅ ብትጠነቀቅ ነው።)

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَدْعُو ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْمَذْكَاءِ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ

بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾﴾

ለመሆኑ ያን ባሪያ ለጌታው በሚሰግድበት ወቅት ጣልቃ በመግባት የሚከለክለውን መጥፎ ግለሰብ አየኸውን?! እስኪ ንገረኝ ያ! ስግደት የሚከለክለው ሰው በትክክለኛው መስመር ላይ ከሆነ የሚጓዘው፤ ወገኖቹንም ከክህደት ከማጋራት ተጠንቀቁ እያለ ከሆነ የሚመክርና የሚያዘው፤ ይህን ዓይነት ሰው እንዳይሰግድና እንዳይመክርም መከልከልህ ተገቢ ነው?

﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَكُفِّرْ بِنَافْسِهِ ﴿١٤﴾﴾

አየህን መሐመድ ይህ ጥጋባኛ የሆነው ሰው አንተን ካስተባበለና ከዕምነት ከሸሸ ስትመክረው፤ አላህ የሚሠራውን የማያውቅበት መሰለው? (ይህን እንደሆነ የገመተው፤ እጅግ በጣም ነው የተሳሳተው።)

﴿لَا لِيُنْزِلَ عَلَيْهِ لِقَاءَ رَبِّهِ لَأَنبِئَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾﴾

ይልቅ ይህን ትዕቢቱን ካሁኑ ይተው፤ አለበለዚያ ከዚህ ነገር ካልተቆጠበ አናቱን ፈጥርቀን ይዘን እንዳናፈርጠው። ያችን ውሸታም ኃጢአተኛ የሆነች ጭንቅላት በኃይል አጥብቀን በመያዝ እንደምንከሰክሳት ነው ማለቱ ነው።

﴿قُلْ نَادِيَهُمْ﴾ ﴿١٧﴾ ﴿سَتَعْلَمُونَ﴾ ﴿١٨﴾

ከፈለገም እንዳለው የሸንጎ ባልደረቦቹን ይጥራቸው። እኛ ም ያኔ ልዩዎቹ ዘበኞችን ይሆናል የምንጠራቸው።

﴿لَا يُلَاقِيَهُمْ﴾ ﴿١٩﴾ ﴿وَأَسْجِدُ﴾ ﴿٢٠﴾ ﴿وَأَقْبِبُ﴾ ﴿٢١﴾

አዎን አሁንም ይህ ጥጋባኛ ከዕኩይ ተግባሩ ቢታረም ነው የሚሻለው። አንተ ከእንግዲህ በኋላ እርሱ የሚለውን አትቀበለው ዝም ብለህ ስገድ ወደ እኛ ብቻ ተቃረብ፤ እርሱ ዛቸውን ሊፈፅም እንደማይችል ነው። (ይህም የሆነው ነብዩ ሥራቸውን ሲጀምሩ የዕለት ተዕለት ተግባራቸው የነበረው፣ የግል ስግደት በማብዛት ወደ ጌታቸው መቃረብ እንደነበር ነው። በዚያም መሠረት አቡጆህል የተባለው አንጋፋው ጠላታቸው «መሐመድ ከአሁን በኋላ በካዕባ አካባቢ መጥተህ በአሻዋ ላይ መደፋትህን ታቆማለህ! አለበለዚያ የማደርገውን ታያለህ!» ብሎም ቢያስጠነቅቃቸው እሳቸው ግን ማስጠንቀቂያውን ችላ ብለው፣ ~~በግድታቸው~~ ቀጠሉ በስግደታቸው ልክ እንደልማዳቸው። ያኔ ለአሸከሮቹ እንዲያስቆሟቸው ትዕዛዝም ቢሰጣቸው፣ መጋፈጥ አልፈለጉም ዝም አሉ እንጂ እንዳላዩዋቸው፤ ያኔ አቡጆህል ማስጠንቀቂያው ሳይታፈር ትዕዛዙም ሳይከበር መቅረቱ ስላሳረረው፣ እራሱ ሄዶ እርምጃ መውሰድ አማረው። በዚያም መሠረት እርሳቸው መሬት ላይ እንደተደፉ በግንባራቸው፣ አንገታቸው ላይ በመቆም አሸዋ ሊያቅማቸው ተንደርድር ወረደና ቀረብ እንዳለ አጠገባቸው፣ በቅፅበት ድንግጥ አለና ከአደጋ ሊያመልጥ እንደሚርበተበተው ሰው በደመ ነፍስ ወደ ኋላ በመቀልበስ እጁን እያውለበለበ ዱላ እንደሚከላከል ሰው

ተፍገምግም ሲመለስ በማየታቸው፣ ጓደኖቹ እንደደረሰ አጠገባቸው፣ ሁኔታው አስገርጧቸው «ምን ሆነ?» ሲሉት ያየውን እንዲነገራቸው፣ «አጠገቡ እንደደረሰኩኝ በእኔና በእርሱ መካከል በአላት የተሞላ ጉድጓድ ተከፈተብኝ። ወደ ላይ ቀጥ ስል ደግሞ ግመል የመሰለ እንበላ አፋን ከፍቶ ሊውጠኝ በላይ ላይ አንዣበዘብኝ» አላቸው። እነርሱ ግን ሳቁበት የሚያወራው የቁም ቅዠት መስሏቸው።)

سورة القدر ሱረቱል-ቀድር

የታላቋ ሌሊት ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አምስት አንቀጾች የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። አሏም በአጭሩ የምትገልጸው ቁርአን መወረድ የተጀመረባትን በደረጃዋም ከብዙ ወራት የምትልቀውን አንጋፋይቷን ሌሊት ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝

እኛኮ ነን በዕውነት ይህን ቁርአን በመወሰኛይቱ ታላቋ ሌሊት ያወረድነው። ታላቋ ሌሊት የምትባለው ምን ያህል ታላቅ እንደሆነችሰ ያሳወቀህ ምንድን ነው?! (እኛ ካልነገርንህኮ) የአሏን ደረጃ ማወቅ እንደማትችል ነው ማለቱ ነው። (እዚህ ላይ ቁርአንን በታላቋ ሌሊት አወረድነው የማለው ሁለት ትርጉም ሲኖረው አንደኛ፡- የመጀመሪያው ክፍለ ቁርአን ነብዩ ዘንድ የደረሰበት ለማለት ነው። ሁለተኛ፡- ሙሉ በሙሉ ከጥብቁ ሰሌዳ ኮፒ ተደርጎ በታችኛዋ ሰማይ በይተል-ዒዛ በተሰኘው ልዩ ቦታ በመውረድ ያረፈበት ለማለት ነው።)

بَلَدَ الْقَدْحِخَيْرٍ مِنَ الْوَيْ شَهْرٍ ①

ታላቋ ሌሊት እኮ ደረጃዋ ከሺህ ወራት የላቀ ነው። (ማለትም እሷ በሌሎችባቸው ሺህ ወራት ውስጥ ከሚለራው ዓባዳ በዚያች ሌሊት ቆሞ ያደረው ሰው ምንዳ የላቀ ነው ማለቱ ነው።)

نَزَلَ الْمَلَكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَأْتِنِ رَجِيمٌ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ ①

በዚያች ሌሊት የመላዕክት ሀዘቦችና ጂብራልም አለቃቸው፣ ወደ ምድር ይወርዳሉ ውላኔ ትዕዛዝን ሁሉ በመያዝ ከኔታቸው፣ ለጉብኝት ልዩ ፈቃድ ተሰጥቷቸው በላቸው።

سَلَّمَهُمْ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ ①

እሷኮ ሰላም የሰፈነባት ልዩ ሌሊት ናት፤ ጎህ እስከሚወጣ ድረስ መጥፎ ነገር የሌለባት በላቸው። (ይህም የሆነው አላህ ለረሱል ካለፉት ወዳጆቹ ገድል ሲገልጽላቸው ለሺህ ወራት ያለማቋረጥ ሌሊት እየቆመ፣ ቀን እየዖመ፣ በዚያም ላይ ትጥቁን ሳይፈታ ጠላቶቹን የተፋለመ እንደነበረ ሲነገራቸው፣ ጀግናው በፈፀመው ጅብዱ ቅናት ስለተሰማቸው የእኔማ ሀዘቦች ዕድሜያቸው አጭር አቅመ ደካማዎች ናቸው። ታዲያ እንዴት ነው የሚችሉት እነዚያን ሊወዳደሯቸው? በማለታቸው ቸሩ ጌታቸው ይህችን ሌሊት ሰጥተንሃል። እሷን ቆሞ ያደረ ሰው በደረጃው ሺህ ወራት ከሠራው ሰው የበለጠ ነው በማለት አስደሰታቸው። ስለዚህም ነው እርሳቸው ለሀዘቦቻቸው «ይህች ሌሊት መናሯን አምና ተስፋ በማድረግ የቆማት ሰው ያለፈው ወንጀሉ ሁሉ እንደሚማርለት ነው» ማለታቸው። ጊዜዋንም በሚመለከት «በረመዳን መጨረሻ አስርት ቀናት በነጠላ ሌሊቶች ውስጥ ተከታተሏት።» ማለታቸው የታወቀ ነው።)

سورة البينة
ሱረቱል-ቢና

የግልጽ መረጃ ምዕራፍ በመዲና የወረደች፣ ስምንት እንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በአጭሩ የሚከተሉትን ሦስት ጉዳዮች ትዳብሳለች፡-

አንደኛ፡- የቀድሞ መጽሐፍት ባልተቤቶች ስለነበዩ መሐመድ የነበራቸውን አቋም ትገልጻለች።

ሁለተኛ፡- አምልኮን ለአላህ ፍፁም ማድረግ ምን ያህል አስፈላጊ መሆኑን እጅግ ታስምርበታለች።

ሦስተኛ፡- የዕድለኞችና የዕድለ ቢሶች መጨረሻ ምን እንደሚሆን በግልፅ ታረጋግጥልናለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንጀምራለን።)

لَا يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفِكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ

البينة ①

እነዚያ ከቀድሞ መጽሐፍ ባለቤቶች የሆኑት ከሃዲያን እነዚያም አጋሪዎች የነበሩት በጌታቸው ግልፁ መረጃ እስከሚመጣላቸው፣ የሚላቀቁ አልነበሩም ከቆዩበት አቋማቸው። (ማለትም የሁዶችም ሆኑ ክርስቲያኖች በጣዖትና በተለያዩም ነገሮች የሚያምኑ የነበሩት አጋሪዎች በየፊናቸው በሐቅ ላይ ነን መሰሏቸው፣ ከዚያ የመውጣት ምንም ሃሳብ አልነበራቸው።)

رَسُولٍ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿١﴾ فَيَكْتُبُ فِيهَا قِيمَةً ﴿٢﴾

ገልጽ መረጃም የተባለው እንከን አልባውን ንፁህ መጽሐፍ እያነበበ የሚያስረዳቸው የሆነው የአላህ መልዕክተኛ ነው። በዚያም መጽሐፍ ውስጥ ቀጥተኛ ውሳኔዎች ፍትሃዊ-ድንጋጌዎች ያሉበት ነው።

وَمَا فَتَرَقَّ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

እነዚያ መጽሐፍ የተሰጡት እኮ በጊዜያቸው፣ የተለያዩ አልነበሩም በአቋማቸው፣ በአንተ ተልዕኮ ሐቀኝነት በቂ መረጃ ከመጣላቸው በኋላ እንጂ በትንብዩ እንደተነገራቸው ቆይቶ ከነብዮቻቸው። (ማለትም መደምደሚያው ነብይ ይመጣል፤ እንጂ እንከተለዋለን ሲሉ ቆይተው፣ ሲመጣ ግን የእነሱ ጉሳ ባለመሆኑ ተቆጥተው አስተባብለውት አረፉ ቃል ኪዳናቸውን በልተው። ስለዚህ ዕውነቱ የት እንዳለ ሳይጠፋቸው፣ ምቀኝነት ነው ለክህደት የዳረጋቸው ማለቱ ነው ሚስጥር አዋቂው ጌታቸው።)

وَمَا أَمْرُهُمْ إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيَتُؤُوا

الزَّكَاةَ وَدِينُ الْقِيَمَةِ ﴿٢﴾

(እነርሱም እኮ እንደ እናንተው በቀዳሚው መጽሐፋቸው) ኃይማኖትን ለእርሱ ብቻ በማድረግ አላህን እንዲገዙ እንጂ ፍፁም ቀጥ ያሉ ሲሆኑ በአቋማቸው ሌላ ያልታዘዙ ናቸው። በተለይ ስግደትን ደንብን አሟልተው እንዲያዘወትሩና ግዴታ ምፅዋትንም እንዲቸሩ ነው ለሚገባቸው ወገናቸው። ይህም ቀደም ሲል ለእነርሱ የተነገረው ይኸው አሁንም የቀጥተኛው ኃይማኖት የኢስላም ደንብና ቋሚ መርህ ነው። (ማለትም እነዚህ ሰበት ተግባራት መሠረታዊ ጉዳዮች በመሆናቸው በሁሉም ነብያት የታወቁና የታወጁ ያልተሻሩ ያልተቀየሩ ደንቦች ናቸው ማለቱ ነው።)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ

فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ①

እነዚያ ከመጽሐፉ ባለቤቶች እያወቁ የካዱትና እነዚያም ደግሞ አጋሪዎች የሆኑት በጌታቸው፣ ካልተመለሱ ከሰህተታቸው በእርግጥ በጆሃም ውስጥ ናቸው። ያውም በእሷ ዘውታሪውን ሲሆኑ እስከ መጨረሻቸው። እነሱኮ በአቋማቸው ከሁሉም ፍጡር የከፉ መናጢ ሰዎች ናቸው፤ የአዋቂ አጥፊዎች በመሆናቸው።

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ②

በእንጻፋ ደግሞ እነዚያ ያመኑትና መልካም ሥራዎችን ያከናወኑት (ጌታቸው እንዳዘዛቸው) እነርሱ በእርግጥ ከፍጡራኑ ሁሉ የተሻሉ ምርጫዎች ናቸው።

جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

رَضُوا عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ③

በመሆኑም ከቸሩ ጌታቸው ዘንድ የተዘጋጀው ምንዳቸው ቋሚ መናሪያ የሆኑት ጅነቶች ናቸው። በእትከልቶቻቸውም ሥር የተለያዩ ጅረቶች የሚጎርፉባቸው ናቸው። እነርሱም በዚያች ውብ አገራቸው በተሟላው ዕድላቸው ዘላለም ነዋሪዎች ናቸው። አላህ ጌታቸው እነርሱ ያደረጉትን ወደደላቸው። እነርሱም ከእርሱ በሚቸራቸው ወረታ ይረካሉ ደብ ብሏቸው። (ቸሩ አላህ ያደርገንና እኛንም ከአባሉቻቸው) ይህንም የሚታደለው ከወዲሁ ጌታውን የፈራው ሰው ነው በላቸው።

ሱራቱ-ዘልዘል سورة الزلزلة

የከባዷ ነውጥ ምዕራፍ በመዲና የወረደች፤ ስምንት እንቀጾች የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በቂያማ መባቻ በምድር ላይ የሚከሰትን ከባድ መናወጥ በሚገባ ትገልጻለች። ከዚያም በመገለጻት በሆዷ ያለውን ሁሉ አውጥታ ትጥለዋለች። ከዚያም በጌታዋ ፈቃድ ሰዎች የሰሩትን ሁሉ በመንገር ታጋልጣለች። ከዚያም ነዋሪዎቿ ሁሉ የሥራ ውጤታቸውን ሊያዩና ሊያስተውሉ በተለያየው አቅጣጫ ወደተመደበው ቦታ ይመለሳሉ ትላለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅምራለን።)

إِنَّا زَلَّلْنَا الْأَرْضَ زَلْزَالًا ①

ምድር (ከስራችሁ አይታችሁ የማታውቁትን) ከባድ መናወጥ ስትናወጥባችሁ፤

وَأَخْرَجْنَا الْأَرْضَ أَثْقَالَهَا ②

ምድርም ያለ ልማዷ የውስጧን ሽኩቻ አውጥታ ስታሰጣው፤ በየፊታችሁ (ማለት አስከሬኖችና ማዕድናትን ስትተፋላችሁ)፤

وَكَاَلِ الْإِنْسَانُ مَا لَمَّا ③

እናንተም ሰዎች በክስተቱ ተደናግጣችሁ፤ ስትጠይቁ ምድር ምን ሆነች? እያላችሁ፤

يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَعْيَانَهَا ④

ያኔ ነው እሷ እራሷ ዜናዎቿን በሚገባ አብራርታ የምትነግራችሁ በላቸው።

يَا ذَرَّةَ رَبِّكَ أَوْحَى لَهَا ۝

ጌታህ በእርግጥ ልዩ ትዕዛዙን ስለሰጣት ጉዳዩን በእንደበቷ አብራርታ እንድትገልጻለችሁ።

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاكَ لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ ۝

በዚያ ቀን ሰዎች (እንዳበቃ ምርመራቸው)፣ ሥራዎቻቸውን ሊያዩ ምን እንደሚሆን ውጤታቸው፣ ተለያይተው ይመሰሳሉ (ወደ ዛጋም መኖሪያቸው) ከፊሉ ወደ ጆሀንም ሌሎች ወደ ጆነት ናቸው።

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝

مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

ስለዚህ ዛሬ የብናኝ ክብደት ያህል እንኳን መልካም የሠራው፣ ማንም ሰው ውጤቱን እዚያ እንደሚያየው ነው። የብናኝ ክብደትም ያህል መጥፎ የሠራው፣ እርሱም ውጤቱን እንደዚያው ያየዋል እዚያው በላቸው።

سورة العاديات ሱረቱል-ዓዲያት

የናጣጭ ፈረሶች ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አስራ አንድ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። አሷም በአላህ መንገድ ላይ የሚታገሉ ወዳጆቹን ሰንጋ ፈረሶች በማድነቅ ትጀምራለች። በማያያዝም ሰው ሲባል የጌታን ፀጋ ሽምጥጦ የሚክድ፣ ገንዘብንም አጥብቆ የሚወድ መሆኑን ትነግረናለች። ከዚያም የሰው ልጅ ለመጭው ዓለም መዘጋጀት እንዳለበት ትጠቁማለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(አንጅምራለን።)

وَالْعَلِيِّتِ صَبِيحًا ① وَالْمُورِيَتِ قَمَحًا ② وَالْمُغِيرَتِ صَبِيحًا ③ فَاتْرَنِي بِهِ

تَقَمًا ④ فَوْسَكَنَ بِرِيحِي جَمًّا ⑤

ጋይለኛ ድምፅ እያፈሩ፣ በመናጠጥ የሚበሩ፣ ድንጋይንም በኩቱያቸው እያፋጩ ቃንቄ የሚያስፈነጥሩ፣ ጠላትን በፍጥነት ከበው ገና በማለዳው የሚወሩ፣ አባራንም በኩቱያቸው እየመነሹ የሚዘሩ፣ በጠላት መሃል ላይ ገብተው ጋይሉን የሚሰባብሩ በሆኑት ፈረሶቻችሁ እየማልኩ ነው የምንገግራችሁ፣ ከሞት መነሳትና መመንዳታችሁ እንደማይቀርላችሁ።

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ⑥ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ⑦

ሰው ሲባል እኮ የጌታውን ውለታ እጅግ የሚከድ የለየለት ወስነታ ይሉኝታ ቢሰ ነው። በዚህም ላይ እሱ ራሱ መስካሪ ነው። (ስለዚህም ነው መልካሙን እየረሳ መጥፎውን እያወሳ ጌታውን የሚከንነው።)

* وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْغَيْرِ لَشَدِيدٌ ⑧

እርሱም ደግሞ ገንዘብን የሚወደው በጠና ነው። (ይህም የሚጠቁመው ዓላማውን መዘንጋቱን ነው። መንፈሱን ረስቶ ትቶ የሚጨነቀው ለአካል ብቻ ነው ማለቱ ነው።)

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ⑨ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ⑩

إِنَّ رَبَّهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ لَعَلِيمٌ ⑪

ታዲያ ይህ ተላላ ሰው እንደዚህ የሚሆነው በመቃብር ውስጥ ያሉ ሁሉ ተገልጠው ሲወጡ፣ በደረቶች ውስጥ የነበሩትም ሚስጥሮች ይፋ ሆነው በአደባባይ

ሲመጡ፣ ያኔ ምን እንደሚያጋጥመው የማያውቅ ነው? በእርግጥ ጌታቸው በዚያ ቀን በእነርሱ ጉዳይ ጥልቅ አዋቂ ነው።

سورة القارعة - 99

የቆርቋሪዋ ዕለት ምዕራፍ በመካከል የወረደች፣ አስራ አንድ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ስለትንሳዔኤ ቀንና ስለመዘዟ ታስገንዝበናለች። ሰዎች ያን ጊዜ ሚዛናቸው ከሞላላቸው ወደ አስደላጅ ጀነት የሚጋበዙ ናቸው። በአንፃሩ ደግሞ ሚዛን የቀለለባቸው፣ የሲዎል አዘቅት ትሆናለች መኖሪያቸው። በማለት ነው የምታስጠነቅቃቸው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅምራለን።)

القَارِعَةُ ① مَا الْقَارِعَةُ ② وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ③

ቆርቋሪዋ ዕለት ምንኛ ከባድ የሆነች ቆርቋሪ ናት! ያች ቆርቋሪ ምን እንደሆነች አንተስ ምን አላውቀህ? ገና ስላልገለጸናት (በከባድ ድንጋጤ የሰዎችን ጭንቅላት የምትመታው ቀን እኮ ናት።

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ④ وَتَكُونُ

الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ⑤

እሷም ዕውን የምትሆነው ሰዎች ከመቃብር ወጥተው በመደናገጥ ግራ ተጋብተው በተለያዩ አቅጣጫ የሚተራመሰውን የቢራቢሮ መንጋ በሚመስሉበት ቀን እኮ ነው። ተራራዎችም የተነደፈ ፀጉር በመምሰል አየር ላይ ቦነው በሚጠፉበት ዕለት ነው። (ይህም ምሳሌያዊ

አባባል የሚጠቁመው የዚያን ቀን ከብደት እንኳን ደካማው የሰው ልጅ ሊቋቋመው ጋራ ተራራም ሊመክተው የማይችል ነው ማለትን ነው።)

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾

ያማ! መልካም ሥራዎቹ በርካተውለት ሚዛኖቹ የከበዱለት፣ እጅግ አስደሳች በሆነችው ጅነት ውስጥ ነው የእርሱ መኖሪያው በዕውነት።

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأَمَّا كَاوِبَةٌ ﴿٩﴾

ያማ! ደግሞ ወንጀሎቹ በዝተውበት ሚዛኖቹ የቀለሉበት የእርሱ መጠጊያ የምትሆነው፣ አዘቅቷ ጥልቅ የሆነው ሐውያ የምትባለው የሲኦል ጉድጓድ እኮ ነው።

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

ታዲያ የእሷን ምንነት ምንድን ነው የሚያሳውቅህ? (አኛው እንደዚህ በራዕይ ካልገለጽንልህ) እሷከ እጅግ የተጋጋመች ጭራሽ መብረጃ የሌላት ከባድ እሳት ናት። የክብደቷንም መጠን ነብዩ እንደገለጹት በማብራሪያቸው፣ ይህች አሁን እዚህ የምትጠቀሙባትከ እሳት ከዚህች አንጻር ከሰባ አንድ ብቻ ናት ማለታቸው በቂ ነው ለሚገባቸው።

سورة التكاثر

የመብዛዣዋ ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ስምንት አንቀጾች የያዘች አጭር ምዕራፍ ናት። እሷ ደግሞ እጅግ የምታሰምረው ግብዝ ተላላ የሆነው ሰው ዘላቂ ዕድሉን ችላ ብሎ የጊዜያዊውን ጥቅማ ጥቅሞች እኔ ብዙ ሰብስቤያለሁ እያለ የሚደነፋ ጉረኛ ነው ትላለች። ከዚያም በቂ ስንቅ ሳይዝ ወደዛችኛይቲ አገር ቶሎ በልና ተሻገር የሚል ጥሪ የሚደርሰው ነው። ስለዚህ ፀፀት ላይ ሳይወድቅ ማረሚያው እህን ጊዜ ነው እንደምትል

ነው። ይህን ያልተረዱት ደግሞ ሲያልን እንደሚያዩዋት
ነው። ከዚያም የሰው ልጅ ያኔ ነው ዛሬ ከባከነው ፀጋ
ተጠያቂ የሚሆነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

① هَلْ كُنْتُمْ أَكْثَرًا حَقًّا زِدْتُمُ الْمَقَابِرَ ②

እናንተ ሰዎች! አያችሁ? እንዳትገዙ ለጌታችሁ፣
በገንዘብና በልጆች በወገንም እኔ እበልጥ እኔ እበልጥ
እያላችሁ፣ መፎካከሩ ከቁም ነገሩ አዘናጋችሁ። ደግሞኮ
የሚያላዝነው ይህ ስህተት የሚቀጥለው ዕድሜያችሁ
አልቆ በሞት ተሰናብታችሁ መቃብሮችን እስከምትጎበኙ
ነው።

① كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ② ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ③

ይልቅ ተው ታረሙ! ይህ ነገር የማይበጅ ነው።
እምቢም ካላችሁ ውጤቱን ቆያይታችሁ
ታውቁታላችሁ። አሁንም ተው! ይህ ነገር ይቅርባችሁ
(የማትሰሙ ከሆናችሁ)! ውጤቱን ሰነባብታችሁ
ታውቁታላችሁ።

④ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ⑤

አሁንም ተው! መዘናጋቱ ይቅርባችሁ። የዚህን ውጤት
የምታውቁ ብትሆኑኩ እርግጠኞች ሆናችሁ (ጊዜያዊው
ቁሳቁላችሁ አይችልም ነበር ከዘላለሚ ዕድላችሁ
ሊያታልላችሁ።)

⑥ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ⑦ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ⑧

ይህ ማስጠንቀቂያ ሲደርሳችሁ አንቀበልም እምቢ
ካላችሁ፣ ወላሂ በእርግጥ ጋማዋን አሳት
ታዩዋታላችሁ። አሁንም በድጋሚ የማረጋገጥላችሁ

እርጋን በእርግጥ በዓይን ፍሬዎቻችሁ ትመለከቷታላችሁ።

① ثُمَّ لَتَسْتَلْنَنَّ يَوْمَ مِذْيَعِنَ النَّعِيمِ

ከዚያም በዚያ ቀን ካታለላችሁ ፀጋችሁ፣ ወላሂ በእርግጥ የምትጠየቁ ናችሁ በላቸው። (እዚህ ላይ ቲርሚዚይ በዘገቡት ሐዲስ ዓብደላህ ኢብኑ ሺኪር እንዳወሩት እንደ ቀን ነብዩ ዘንድ ሰሄድ ልዘይራቸው፣ ይችን ምዕራፍ እያነበቡ አገኝቷቸው። ከዚያም አንቀጾቿን በማስተዋል «የአደም ልጅኮ ሁል ጊዜ ገንዘቤ! ገንዘቤ! ይላል። ለመሆኑ ከገንዘቡ እስካሁን በልቶ የጨረሰው፣ ወይም ለብሶ ያበሰበሰው፣ ወይም መፅወቱ ቦታ ያስያዘው ቢሆን እንጂ ሌላ አለውን? ከዚያም ሌላ ያለው እኮ ለሌሎች ትቶት የሚሄደው ነው።» ብለው ሲተቹ ለማሟላት)

سورة العصر - ስ-ረቱል-ዓስር

የዘመን ምዕራፍ በመካከል የወረደች፣ ሦስት አንቀጾች ብቻ ያሏት በጣም አጭር ምዕራፍ ናት። ይሁንና ለኢስላም መሠረት የሆኑን ዓባይት ነጥቦች አካታ ትገኛለች። በመሆኑም ለማንም ሰው ኪላራና ውጤታማነት መለኪያ ትሆናለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍሁፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንድምራሰን።)

وَالْعَصْرِ ① إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَشِيرٌ ② إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ وَوَاَصَّوْا بِالْحَقِّ وَوَاَصَّوْا بِالصَّبْرِ ③

በዘመኑ እምላላሁ፤ ሰው ሲባል በከባድ ኪሳራ ውስጥ እንደሆነ በዕማኝነት አረጋግጥላችኋለሁ። ጻፋ ግን ከዚያ ኪሳራ የመዳን ዕድል ያላቸው እነዚያ ያመኑትና መልካም የሆኑን ተግባራት የሠሩት፤ በሀይወታቸው በሐቁም መንገድ ለመጓዝ አደራ የሚባባሉት፤ እርስ በርሳቸው ችግርም ሲያጋጥማቸው በትዕግስት ለመወጣት አይዞህ በርታ የሚባባሉት ብቻ ናቸው። (እነዚህ አራት ነጥቦች ጥቂት ቢሆኑም በቃላቸው በመልዕክታቸው ኢስላምን ሙሉ በሙሉ የሚወክሉ ናቸው።

ለምሳሌ «ያመኑት» የሚለው ቃል በአላህና በመላዕክቱ፤ ለነብያትና በመጽሐፍትም፤ በመጨረሻው ቀንና በቀደርም፤ ከእነሱም ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን ነገሮች ሁሉ መቀበልን ያካትታል። «መልካም የሆኑ ተግባራትን የሠሩ» የሚለው ደግሞ አምስቱን የኢስላም መሠረተ ነጥቦችና ኢሕሳንንም ይጠቁማል። ከእነሱም ጋር ተዛምዶ ያላቸውን ተግባራት ሁሉ ይጨምራል። በውስጠ ሃሳቡ ደግሞ የእነሱን ተቃራኒዎች ማለትም ወንጀሎችን መራቅንም ያመለክታል። «በሐቁ መንገድ ለመጓዝ አደራ የሚባባሉት» የሚለውም መማር፤ ማስተማር፤ ማስታወስና መገሰፅ፤ በአጠቃላይም ሰዎችን በመልካም ተግባር ማስተባበርን ያጠቃልላል። «ችግርም ሲያጋጥማቸው በትዕግስት ለመወጣት አይዞህ! በርታ! የሚባባሉት ናቸው።» የሚለው ደግሞ ምንጊዜም ሰዎች በሐቅ ሲተባበሩ፤ በአንፃሩም ደግሞ የሐቅ ጠላቶች ስለሚኖሩ፤ በዕውነት ጓዶች ላይ ችግርን ስለሚፈጥሩ፤ ዓላማቸው ሊሰምር አይችልም እንዲሉላውን በማፅናናት ካልተመካከሩና እርስ በርሳቸው በመደጋገፍ «አይዞህ! አይዞህ!» በመባባል ካልተባበሩ። «ትዕግስት» ደግሞ የሚገለጸው የታዘዙትን ተግቶ በመሥራት፤ የተከለከሉትን ቆርጦ በመተው፤ አስደንጋጭ ሰቅጣጭ የሆነም ችግር ሲከሰት እራሱን በመግዛትና በመዳኘት ነው።)

سورة الهزرة - ሱረቱል-ሁመዛ

የሀሜተኞች ምዕራፍ በመካ የወረደች፤ ዘጠኝ አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ስለሀሜተኞችና በሰው አሻፊ ቀላጆች፤ ገንዘብ አከማቸችና ምፅዋትን ከልካይ ንፋሳት የሆኑትን በማውላት ትገስጻለች። ፍፃሜያቸውም ምን እንደሚሆን በማስጠንቀቅ ወየውላቸው ጥፋታቸው እያለች ትገስጻለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

وَبَلِّغْ لِكُلِّ هُمْزَةٍ لُغْوَةً ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿ ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ②

ሀሜተኛና አሽሚጣኝ ሰው አነዋሪ የሆነው ሁሉ (በትችቱ) ወየውለት! ወይ ጥፋቱ! (በዓይን ጥቅሻ በከንፈር ንክሻ ሰውን የሚለክፍ የሆነው ሁሉ በየዕለቱ፤) ያ! ገንዘቡን ሰብስቦ እየቆጠረ ማካበቱ ዘላለም ያናረው የሚመስለው ሃብቱ መብዛቱ፤ ከእነዚህ ስህተቶች ተፀፅቶ ካልተመለሰ በወቅቱ፤ አሳር ነውኮ የሚጠብቀው ፅይ ጥፋቱ።

كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّهُ فِي لُغْمَةٍ ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿ ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

ይልቅ ይህ ሰው እህን ጊዜ ይህን መጥፎ ባህሪ ይተው! አለበለዚያ ወላሂ በሑጠማ ውስጥ እንደሚወረወር ነው። ሑጠማስ ምን እንደሆነች እኛ ካልነገርንህ በቀር የሚያሳውቅህ ምንድን ነው?

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ﴿٦﴾ أَلَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْقَدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُؤَصَّدَةٌ ﴿٨﴾

في عمِلِ مُمَدَّنَةٍ ﴿١﴾

እሷኮ ከነደደች ምንም መብረጃ የሌላት፣ እንደ ጊዜ አድቅቃ የምትጥል ልዩ የአላህ እሳት ናት። ያችም እሳት በቀጥታ በልቦች ውስጥ የምትዘልቅ ናት። እሷም በእርግጥ በእነርሱ ላይ በረጃጅም አጉራዎች ተሸንገራ የምትዘጋ አስከፊ እሳት ናት በላቸው።

سورة الفيل

የዝሆን ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አምስት አንቀጾች ብቻ ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። አል-ፊል ነቢዩ በተወለዱበት ዓመት መጀመሪያ ላይ ካዕባን ለመናድ ዘምቶ በመጣው የአብረሃ ጦር ላይ የወረደበትን መዓት ትገልጻለች። (ይህም ተዓምር የተከሰተው በአምስት መቶ ሰባ ዓመተ-ልደት ላይ ነው። እርምጃውም የተወሰደው ታይተው ተሰምተው የማያውቁ አዕዋፋት ባዘነቧቸው መርዛማ ጠጠሮች ነው።)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (አንጅምራለን።)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ

في تَضَلِيلٍ ﴿٢﴾

(ኃያሉ አላህ ካዕባን ሊያፈርሱ በመጡት ወራሪዎች ላይ የወሰደውን እርምጃ ለነብዩ ሊገልጽላቸው)፡- ጌታህ የዝሆኑን ባልደረቦች እንዴት እንዳደረጋቸው አላወቅክም? አላቸው። ተንኮላቸውን በከንቱ አይደለምን አምክኖ ያስቀረባቸው?

① وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ② تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّن مَّيِّمٍ ①

① جَاءَهُمْ كَصَفِ مَائِكُولٍ ①

በእነርሱም ላይ ከተጠበሰ ጭቃ የተዘጋጁን ድንጋዮች የሚያወርዱ የወፍ መንጋዎች ላከባቸው። ከዚያም ወዲያው በድቀታቸው ከብቶች የሰነብቱበት የአገዳ ቁረን አስመሰላቸው። (ማለትም እንዳልነበሩ ሰባብሮ አመሰቃቅሉ ጣላቸው። (እዚህ ላይ የተፍሊር ሊቆች እንደገለጹት በማብራሪያቸው፣ በዚያ ወቅት የመን አገርን ሲገዛ የነበረው ኢትዮጵያዊው አገገኝነት አብረሃ ዓረቦቹ ካዓባን በአክብሮት ሲጎበኙ ሲያያቸው፣ ቅናት ተሰማውና በአድራጎታቸው፣ ሰንዓ ላይ ውብ የሆነች ቤተ-ክርስቲያን ገንብቶ እሷን እንዲጎበኙ ሲያቅድላቸው፣ የካዕባ አፍቃሪ የነበረው ኪናናዊ ግለሰብ በሌሊት መጥቶ መቅደሷን በኩሱ ቀብቶ ሲያረክስባቸው፣ ያኔ አገገኝነት አብረሃ «ይህን ያደረጉት መኮች ናቸው» አለና ቆርጦ ተነሳ ሊበቀላቸው። በዝሆን ኃይል የሚመራ ብዙ ሺህ ጦር አስከትሎ ወደ መካ ፈጥኖ አመራ እያቅራራ። ያኔ አንዳንድ የዓረብ ጥቃቅን ብሔረሰቦች በየመንገዱ ግዙፉን ወራሪ ጦር ሊያደናቅፉም ቢወጡ፣ በቀላሉ መገደል መማረክ እንጂ ምንም ውጤት አላመጡ። መኮችም ያንን ከባድ ጦር መቋቋም እንደማይችሉ ተስፋ ሲቆርጡ፣ ቤተሰባቸውን ይዘው ወደ ተራራዎች ወጡ። ደግነቱ ወዲያውኑ ያልተጠበቁት የአላህ ኃይሎች ጥቃቅን ድንጋዮች ይዘው አየሩን ሸፍነው መጡ። ከዚያም ፍልሚያው ተጀመረ፤ አዲሱም ልዩ መሳሪያ በእነአብረሃ ሰራዊት ላይ ተነጣጥሮ ተሞክረ። ያኔ እንኳን ሊቋቋሙት ለማምለጥ ማለቡም ቀረ። ከትንሽ ጊዜም በኋላ ቆሞ መሄድም ቸገረ። መርዛማው የወፎች ድንጋይም ሰውን ዝሆኑን በጣጥሶ መሪት ላይ ማረፍ ጀመረ። ዝሆኑ እስከ ሰራዊቱ ተልዕኮውን ሳይወጣ ኬላ ላይ ረገፎ ቀረ።

سورة قريش
 ቡረቱ ቁረይሽ

የቁረይሽ ምዕራፍ በመካከል የወረደች፤ አራት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በዚያ ወቅት አላህ ለመካህዘቦች የቸራቸውን ፀጥታና ብልፅግና አያስታወሰች፤ እነርሱም ደግሞ በአፀፋው እርሱን ብቻ እንዲያመልኩና በፈቃዱ እንዲመሩ ትጠይቃለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
 (አንጅምራለን።)

لَا يَأْتِيَنَّ قُرَيْشٌ ①

ቁረይሾችን ጌታቸው በተለመደው ባህላዊ ክብራቸው እንዲቀጥሉ ስላስቻላቸው፤ የብርድና የሙቀትንም ወራት ንግዳዊ እንቅስቃሴ እንደለመዱ ይቀጥሉ ዘንድ ይበልጥ ስላመቻቸላቸው (ማለትም በብርድ ወራት ወደ የመን በሙቀት ጊዜ ወደ ሶሪያ የሚያደርጉትን ንግዳዊ እንቅስቃሴ ማንም እንዳይገታባቸው ስላደረገላቸው)፡-

طَيِّبُ بُدْءِ رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ ②

وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ③

ሌላው ቢቀር ስለዚህ እንኳ ስጦታ የዚህን ታሪካዊ ቤት የካዕባን ጌታ ብቸኛ አድርገው መገዛት አለባቸው። እርሱ እኮ ነው ረሃብ እንዳያጠቃቸው የመገባቸው፤ ፀጥታውንም በማስፈን ከፍርሃት ያረጋጋቸው በማለት ሐቀኛው ፈጣሪያቸው ጣዖቶቻቸውን ጥለው እርሱን ብቻ እንዲያመልኩ ጠየቃቸው። በተለይ እነአብረሃን በማድቀቅ ይበልጥ ክብር ስለጧመረላቸው፤ ሆኖም ለዚህ ጥያቄ አዎንታዊ መልስ መስጠት ባለመቻላቸው ዱላው ለእነርሱም ደረላቸው።

سورة الماعون

የቁላቁስ ትውስት ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ሰባት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም በአጭሩ ስለሁለት መጥፎ ቡድኖች ትገልጻለች (ማለትም ስለከሃዲያንና ስለይዩልኝ ባዮች አስመሳዮች።)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅምራለን።)

أرأيتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ① فذَٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ

الْيَتِيمَ ② وَلَا يُحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتِيمِ ③

አላህ ለነብዩ (ዐለይሂ ሶላቱ ወሰላም) ስለጠላታቸው መጥፎ ባህሪያት ሲገልጽላቸው ያንን ከባድ የምርመራ ቀን የሚያስተባብለውን ወሰላታ ሰው አየኸውን? አላቸው። እሱ ያ! ድሃ አደጉን የሙት ልጅ በጭካኔ የሚገፈትር ምስኪንንም በመመገብ ላይ የማያግባባ የሆነው ሰብዓዊ ርህራሄ እንኳ የሌው መናጢ ነው። (እርሱም የተፍሲር ሰዎች በማብራሪያቸው እንደገለጹት ዓስ ኢብኑ ዋኢል ወይም ነድር ኢብኑል ሓሪስ የተባለው ግለሰብ ነው።)

قَوْلٍ لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ⑤ الَّذِينَ

هُمْ يُرَاءُونَ ⑥ وَيَسْتَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

እነዚያ ደግሞ ከስግደታቸው የሚዘነጉ የሆኑት ሰጋጅ ነን ባዮች ወየውላቸው። እነርሱኮ በሥራቸው አስመሳዮች የሆኑ ይዩልኝ ባዮች ናቸው። ጥቃቅን

ዕቃዎች እንኳ ሰዎች ለትውስት ሲጠይቁቸው የሚከለክሉ ጨካኞች ናቸው። (ለሌሎች የማያሰጡ ራሳን ብቻ ወዳዶች በመሆናቸው።)

سورة الكوثر
ሱረቱል-ከውሠር

የልዩ ጅረት ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ሦስት አንቀጾች ብቻ ያሏት እጅግ አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም አላህ ለነብዩ የሰጠውን በርካታ ስጦታና ልዩ የሆነውን የከውሰር ጅረት ታወሳለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅም ራሳን።)

إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَىكَ الْكُوثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ۝ ۱

شَانِكَ هُوَ الْآبَتَرُ ۝ ۲

[እጅግ ቸሩ አላህ ለመልዕክተኛው (ዓለይሂ-ሶላቱ ወሰላም) ዋቢነቱን ለማረጋገጥ ምቀኞች ጠላቶቻቸው በተናገሩት ትችት ላይ መልስ ሲሰጥላቸው፡-] እኛኮ በእርግጥ በርካታ ዕድልን ችረንሀል። በተለይም ሐውድ የተሰኘውን ልዩ ጅረት አድለንሃል አላቸው። ግድ የለም እነርሱ ለጊዜው ይዘባርቁማ ተዋቸው! ብቻ እንተ ለጌታህ ስገድ። ምዕዋትንም ለእርሱ ብቻ አረድ። እንተንኮ የሚጠላህ ሰው (በእርግጥ ዕድለ ቆራጣ ነው) አላቸው። [ይህንም ያለው ነብዩ (ዓለይሂ ሶላቱ ወሰላም) ቃሲም የተባለው ልጃቸው ሲሞትባቸው ጠላቶቻቸው ደስታ ተሰምቷቸው፣ በተለይ ዐሲና ወሊድ ነድርም አብሯቸው ሌሎቹን ሲያበስሯቸው፣ «ከእንግዲህ ወዲያ ስለ መሐመድ አታስቡ። ዘሩ ተቆርጧልና ከሞተ ወዲያ ብዙ ሳይቆይ የሚረሳ ነው።» ስላሉ ነው ጌታቸው ይህን ዓይነት መልስ የሰጠላቸው። ሐውድ ማለት አላህ

ለነብዩና ለሐቀኞቹ የሱና ሰዎች የደገሰው ታላቅ ጅረት ነው። መልኩ ከወተት የነጣ ጣዕሙም ከግር የላቀ ነው። የከብዳዎቹም ብዛት ልክ እንደ ሰማይ ከኩብ ነው። የሚጎርፈውም በንፁህ ወርቅ ወንዝ ላይ ነው። ሽታው ደግሞ ልክ እንደ ምርጡ ሚስክ ነው። ይህም ማብራሪያ በትክክለኛው ሐዲስ የተረጋገጠ ነው።]

سورة الكافرون
ሱረቱል-ካፊሩን

የከሃዲያን ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ ስድስት አንቀጾች ብቻ ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ነብዩን በጥብቅ የምታስጠነቅቀው መርዛማውን የከሃዲያን ጥያቄ እንዳይቀበሉ ነው።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጅምራለን።)

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ
عَبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾

እናንተ ከሃዲያን ሆይ! እናንተ የምትገዙትን ነገር እኔ ጭራሽ አልገዛውም በላቸው። እኔ የማመልከውንም አላህ (እናንተ በእርሱ አጋሪዎች እስከሆናችሁ በዚህ አስተሳሰባችሁ) እንደተፈለገባችሁ ልትገዙት የማትችሉ ናችሁ። (ብታደርጉትም አይቆጠርላችሁ) አጋሪዎች በመሆናችሁ በላቸው።

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ

دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

(አሁንም በድጋሜ የምለው) ለወደፊትም እናንተ የምትገዙትን የሀሰት አምላክ እኔ በምንም እንደማልገዛው ነው። እናንተም እኔ የማመልከውን አላህ (በምትሉት መልክ) ልትገዙት እንደማትችሉ ነው። ስለዚህ ኃይማኖታችሁ ለእናንተው ብቻ ነውላችሁ። ለእኔም ኃይማኖቴ አለኝ። እውነት ከሀሰት መዋሐድ አያስፈልግም በላቸው። (ይህንም ያለው ሚስጥር አዋቂው ጌታቸው ጣዖታውያን ነብዩን በድርድር ሊያታልሏቸው «መሐመድ ሆይ! አንተ ከእኛ ጋር ሁንና ለአንድ ዓመት ያህል ጣዖቶቹን ተላለማቸው። እኛም ደግሞ በቀጣዩ ዓመት አንተ ጋር ሆነን እንሰግዳለን። በተጨማሪም አንተ የምትሻውን ሁሉ እናሟላለን። ለምሳሌ ሥልጣን ከፈለግክ ልናነግስህ እንችላለን። ገዝብም ከሻህ ከሁሉም በላይ ሃብታም እናደርግሃለን። ሴትም ካማረህ የመረጥካትን ቆንጆ ልጅ እንድርሃለን።» ሲሏቸው አላህ ይህን መመሪያ አወረደና ቁርጡን እንዲያውቁት አደረጋቸው።)

سورة النصر
ሱራቱ-ነስር

የድል ምዕራፍ በመዲና በነብዩ ዕድሜ መጨረሻ ላይ የወረደች፣ ሦስት አንቀጾች ብቻ ያሏት በጣም አጭር ምዕራፍ ናት። እሷ ደግሞ አበክራ ስለመካ መከፈትና ስለታላቁ ኢስላማዊ ድል ትገቢት ትናገራለች። በዚያም ጊዜ የሰው ልጆች በገፍ ወደ አላህ ኃይማኖት ይገባሉ ትላለች። እንዳላቸውም ትንብዩ በመፈጸሙ የነብዩን ሐቀኝነት ልታረጋግጥ ችላለች። በተጓዳኝም ዕድሜያቸው መገባደዱን ጠቁማለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጅምራለን።)

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ① وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

فِي دِينِ اللَّهِ أَوْفًا ② فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ

كَانَ تَوَّابًا ③

የአላህ ዕርዳታ ሲመጣና መካ ተከፍታ (ድሉን ስታበስራቸው)፣ ሰዎችንም በጅምላ ወደ ኢስላማዊው የአላህ ኃይማኖት ሲገቡ ስታያቸው (ዓላማህ ገቡ ሊደርስ ተቃርቧልና) ጌታህን ከማመስገን ጋር አጥራው አላቸው። ምህረትንም ለምነው። እርሱኮ ለአገልጋዮቹ ይቅር ባይ መላላ ነው (ሲለምኑት እሽ ብሉ የሚሰማቸው። በማለት ቸሩ ጌታቸው የተሟላ ድልና ዕድል እንደሚለግላቸው ተስፋ ቃል ገባላቸው። እንዳለውም በገቢር አረጋገጠላቸው። ከዚያ በኋላ ነብዩ እስከ ዕለተ ህልፈታቸው «ሱብሐኒክ አላሁመ ረቢ ወቢሐምዲክ አስተግፈሩክ ወአቱቡ ኢለይክ ማለት ሆነ ዜማቸው።) ያኔ አቡበከር ይህን ሲሰሙ፣ አለቀሱ ስለገባቸው የነብዩ ዕድሜ መደምደሙ።

سورة المسد - ስረቱል-መሰድ

የሹርብ ገመድ ምዕራፍ በመካ የወረደች፣ አምስት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷ ደግሞ የአቡለሃብን ደባና አስከፊውን ውድቀቱን ትገልጻለች። ሚስቱም እንደርሱ ተንኮላኛ ስለነበረች በብረቱ የጥፋት ገመድ መጠለፏን ታወሳለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ① مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ②

(ነብዩን «ዓብዱል ዑዛ» የተባለው አጎታቸው በተልዕኳቸው የከፋ እንቅፋት ሆኖ ሲያስቸግርና ጉዳዩ ሲያሳስባቸው፣ ኃያሉ ጌታ አልባት ሊሰጥላቸው)፡- የአቡለሃብ እጆች ይጥፋ፣ እንዲያውም እራሱ ጠፋ በማለት አበሰራቸው። (በቅድሚያ እጆቹን የጠቀሰው ይህ አደጋ የመጣበት እጆቹ በፈፀሙት ወንጀል ሳቢያ ነው ማለትን ለመጠቆም ነው።) ከዚህም ውድቀት ድልብ ገንዘቡ፣ ጀግኖች ልጆቹ የሰበሰበውም ክብርና ዝናው አላዳነው።

سَيَصِلُنَّ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③ وَأَمْرًا تُدْعَىٰ حَمَالَةَ الْخَطْبِ ④ فِي

جِدِّهَا حَبْلٌ مِنْ مَسْلَمٍ ⑤

ቆይቶ ደግሞ በቀጣዩ ዓለም የሚጠብቀው ተንቀልቃይቷ እሳት ውስጥ ተማግዶ መርመጥመጥ ነው። ነገር ቆስቋሽ ባለቤቱም እንጨት እንደተሸከመች አብራው እንደምትወርድ ነው። በአንገቷ ላይም ጠንካራ ከሆነው ሹርብ ገመድ እንደሚጠለፍላት ነው። (ይህን መሰል ሜዳለያም ያገኘችው «የአንገቱን ሃብል አስከምሽጥ ሙሐመድን ከመዋጋት ወደ ጎላ እንደማልል ነው» በማለቷ ነው። በተጨማሪም በረሃ ሄዳ አሸካም እንጨት ሰብስባ ታመጣና ሌሊት ጨለማ በመልበስ በነብዩ መተላለፊያ ላይ በመከሰከስ ለማስወጋት ትጥር ስለነበር ነው። ይህም የሆነው ነብዩ (ዐላሂ ሶላቱ ወሰላም) ከጌታቸው «ወአንዘር ዐሺይረተከል አቅረቢይን» (አቅራቢያ ወገኖችህን አስጠንቅቃቸው) የሚለው አንቀጽ ሲወርድላቸው፣

በማለዳ ሰዓት ሰፋ ኮረብታ ላይ ወጥተው «ወገኖቼ ሆይ! ቶሎ ብላችሁ ኑ!» በማለት ሲጠሯቸው! ወዲያው ተሰባስበው መጥተው ከበቡና «ምን ሆነህ ነው?» ሲሏቸው መልዕክቱን በአጭር ለማስተላለፍ በስልታዊው ዘዴያቸው «አሁን እኔ ወንድማችሁ! በአካባቢያችሁ የጠላት ጦር ሲከማች አየሁ ሊወራችሁ! ብላችሁ ታምኑኛላችሁ?» በማለት ሲጠይቁቸው ሁላቸውም «እንዴታ ከአንተ ውሽትን አናውቅምና!» አሏቸው። «እንግዲያውስ አያችሁ! ከዚህ የባለ ጉዳይ ነው የምነግራችሁ! እኔ ለእናንተ መካሪ አስጠንቃቂም ነኝ ቶሎ እንድታምኑ በጌታችሁ! እህን ጊዜ ብርቱ ቅጣት ሳይደርስባችሁ» ሲሏቸው አቡላሃብ ተነሳና ከመሃላቸው «አሁን ለዚህ ነው በጧቱ ያስደነገጥኩን? ያጥፋህና! በማለት ሲጮህባቸው! ያኔ ጌታ እርጉሙንስ እኛ አናውቃለን! አቡላሃብ የእጁን ያገኛል! አሁን ጠፊ ነው» የሚል ውሳኔ በዚህች ምዕራፍ ላከላቸው። እንዳለውም ወዲያው ሳይቆይ በቁርባ በሽታ ተቃጥሎ ሞተላቸው።)

 سورة الإخلاص - ስረቱል-ኢ-ኸላስ

የመለከታዊ ፍፁምነት መግለጫ ምዕራፍ በመካየው ለረደች፣ አራት አንቀጾች ብቻ ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። ከመሆኑም ጋር በለአላህ ምንነትና ማንነት በሚገባ ቁልጭ አድርጋ ትገልጻለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም (እንጅምራለን።)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝

(እኔ የማመልከውና እናንተም ፍፁም ሆናችሁ እንድትገዙት የምመክራችሁ) እርሱ ያ! አጋር የሌለው ፍፁም ብቸኛ የሆነው አላህ እኮ ነው። እርሱም አላህ ለፍጡራኑ ሁሉ አስተማማኝ መሸሽና መጠጊያ የሆነ አምላክ ነው።

لَمْ يَكِدْ وَلَمْ يُؤَلِّدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

እርሱም ጭራሽ ያልወለደ፤ ከማንም ያልተወለደ፤ ፍፁም ኃያል ነው። ለእርሱም አንድም አቻ፤ ቢጤ፤ ተመሳሳይ፤ ወደረኛም የሌለው ነው በላቸው ሲል ነብዩን አዘዛቸው። (ይህንም ያለው ከሃዲያን የተለያዩን ፅላቶች እንደ አምላክ አድርገው ሲገዟቸው፤ ነብዩ መጥተው «እነዚህ ሁሉ አላስፈላጊ ነገሮች ናቸው። ይልቅ እነሱን ተውና አላህን ብቻ አምልኩ!» ብለው ሲገስቧቸው «እኛኮ አላህን ስላላየነው ስለእሱ አናውቅምና እስኪ ምን እንደሚመስል ግለጽልን» ሲሏቸው አላህ እራሱ ይችን ምዕራፍ በማውረድ ፍፁም ብቸኛ፤ የሁሉ መጠጊያ ዳኛ፤ ወላጅ ተወላጅ ሚስትም ሆነ ወይም አምሳያ ጓደኛ የሌለው መሆኑን ገለጸላቸው። በማያያዝም አይሁድና ክርስቲያኖችም በየፊናቸው ዑዘይርና እየሱስን የአምላክ ልጆች በማለታቸው ዐረቦቹም በበኩላቸው መላዕክትን የአላህ ሴት ልጆች በማድረጋቸው የሁላቸውም አባባል መሠረተ-ቢስ ከንቱ መሆኑን አረጋገጠላቸው።)

سورة الفلق ሱረቱል-ፈለት

የተፈልቃቂው ጎህ ምዕራፍ በመካ የወረደች፤ አምስት አንቀጾች ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷም ሰዎች መጥፎ ነገር ሲሰማቸው በመሸሽ ወደ ጌታቸው፤ «ጠብቀን» ማለት እንዳለባቸው ታስተምራለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኝ በሆነው አላህ ስም
(እንጀምራለን።)

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ

إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

(ነብዩ ዓለይሂ ሶላቱ ወሰላም ሳያውቁ በፊት ምን እንዲጋጠማቸው፣ የሃሳብ መረበሽ ሊለማቸው ሚስጥር አዋቂው ጌታቸው) በተፈልቃቂው ወጋገን ጌታ ከፈጠረው ነገር ሁሉ ተንኮልና ጣስ እጠበቃለሁ በል አላቸው። በሌሊትም ከሚያጋጥመው አደጋ ጨለማው ከብዶ ሲመጣና ፍጥረታትን ሲሸፍናቸው።

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا

حَسَدَ ﴿٥﴾

ሚርትን እያነበነቡ በተቋጠሩ ክሮች ላይ ከሚተፉትም ሴቶች ተንኮል አንተን ሊያጠፉ በመሻት አባታቸው እንዳዘዛቸው ከምቀኛውም ሰው ደባ አንተን ሊያጠቃ ሊያደባ ጌታዩ እባክህ አንተ ጠብቀኝ በል አላቸው። (ይህችና ቀጣይዋ ምዕራፍ የወረዱበትም ምክንያት ነብዩ ተልዕኳቸውን ሊያደርስ በትጋት ሲንቀሳቀሱ ጠላቶቻቸው ከዓላማቸው ለማደናቀፍ ሊቀለብሱ በመዛት፣ በማስፈራራት፣ በማባበልም በማግባባት፣ በማዕቀብም፣ እንዲሁም ስም በማጥፋት ቢያዋክቧቸው አልበገርም በማለታቸው፣ ለቢድ ኢብኑል አዕሶም የተባለውን ሚርተኛ በድግምት እንዲያጠፋቸው ተመላጥረው ቀጠሩባቸው። ያኔ ሚርቱን በሰም አሻንጉሊት ላይ አቀናብሮ፣ አስራ አንድ መርፌዎችን ዙሪያውን ተክሎ፣ በክር አዋቅሮ አስተሳስሮ፣ ሴት

ልጆቹን በዚህ ተንኮል ስላሰለጠናቸው፣ ዜማውን እያነበቡ በሰሙ ላይ «አትፍ አትፍ» እንዲሉበት አዘዛቸው። በወጣት ሴቶች የተሠራ ሟርት አደገኛ ነውና ጭራሹን ሊያጠፋቸው፣ ከዚያም እንዳይገኝበት በተምር ቅርፊት ጠቅልሎ ዘርዋን በተሰኘች ውሃ ጉድጓድ ውስጥ ቀበረባቸው። ያኔ ነብዩ ድካም ድካም አላቸው። ብስጭትም ተሰማቸው። ደግነቱ እንደ ነገር ሲያጋጥማቸው አላህ ነውና መሸሻቸው፣ ዱዓ አድርገው ጋደም እንዳሉ እቤታቸው፣ ሁለት እንግዶች መጡና አጠገዛቸው፣ ቃሉም ልልሰ ጀመሩ ስለአርሳቸው። ከግርጌ በኩል ያለው ራሱን ላለው ጓደኛው «አሁን ይሄ ሰው ምን ሆኖ ነው እባክህ እዚህ የተኛው?» በማለት ሲጠይቀው «አሞት ነዋ!» አለው። «ሀመመ-ስ ምንድን ነው?» ሲለው «ሟርት ተደርጎብት።» አለው። «ያደረገውስ ማን ነው?» ሲለው «ለቢድ ኢብኑል አዕሶም» አለው። «ሟርቱስ የት ይገኛል?» ሲለው «ዘርዋን ምንጭ ጉድጓድ» አለው። «ታዲያ አሁን ምን ይበጀዋል?» ሲለው «አሁንም እነዚህን ምዕራፎች ያንብብ» አለና ሁለቱን ምዕራፎች አስተማራቸው። ከዚያም ተነስተው እንደ ሄዱ ከአጠገዛቸው፣ እርሳቸውም ተነሱና ከመኝታቸው፣ ዓሊሻ ስለነበሩ በአጠገዛቸው «ይኸውልሽ ዓሊሻ! ጌታዬ እኮ ለችግራ መፍትሄ ላክልኝ። በሉ! አሁን ጎዘዝ ሂዳና ሟርቱን ከጉድጓዱ አምጡልኝ!» በማለት ሰላቦቹን ሲልካቸው ወዲያው ሄደው ከጉድጓዱ በማውጣት አመጡላቸው። ያኔ እርሳቸው አንቀጾቹን ሲያነቡባቸው፣ መርፈዎቹ ይበሩ ጀመር በመነቃቀል ከቦታቸው። አስራ አንዱም አንቀጾች ተገብው ሲጠቃለሉ፣ አስራ አንዱም መርፈዎች ረገፉ በሙሉ። ያኔ እርሳቸው፣ ወዲያው ተሟላ ጤንነታቸው።

በመሆኑም እነዚህ ምዕራፎች ቁል ሁውላሁ አሐድን በመጨመር ጧት ማታ ለሚያነባቸው፣ ከመጥፎ ሁሉ ይጠብቃሉ ከልብ ለሚያነባቸው በተለይ ከሟርት ተንኮል ፍቱን መድሃኒቶች ናቸው።)

سورة الناس ሱራቱ-ናስ

የሰዎች ምዕራፍ በመካየ ወረደች፣ ስድስት አንቀጾች ብቻ ያሏት አጭር ምዕራፍ ናት። እሷ ደግሞ ከጠላት ሁሉ ከከፋው አደገኛ ጠላታችን እንድንሸሸ ወደ ጌታችን ትመክረናለች።

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

እጅግ ፍህፍህ በጣም አዛኛ በሆነው አላህ ስም (እንጀምራለን።)

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ① مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ النَّاسِ ③

مِنَ الشَّرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَفِيِّ ④ الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ⑤ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥

ለነብዩ (አላህ ጌታቸው ከሁሉም በላይ የከፋውን ጠላታቸውን እንዴት መመከት እንዳለባቸው ሊመክራቸው)፡-

ሰዎችን ፈጥሮ ካልነበሩ ያስገኛቸው፣ ለሁሉም ሰዎች ፍፁም ንጉሥ የሆነላቸው፣ ለሁሉም ሰዎች ብቸኛ ሐቀኛ አምላክ በሆነው ኃያል ጌታቸው፣ ብቅ እልም እያለ በመጥፎ ጎትጓች ከሆነው ሰይጣን ደባ እጠበቃለሁ በል አላቸው። (አሱ ነውና) በሰዎችና በጋኔኖች ደረቶች ውስጥ መጥፎ ስሜት እያሰራጩ ወደ ወንጀል በመጋበዝ የሚጎተጉታቸው፣ ለማጣላት ከጌታቸው።

إصدار

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالمعذر وأم الحمام تحت

إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت: ٤٨٨٤٤٩٦ - ٤٨٢٦٤٦٦ فاكس: ٤٨٢٧٤٨٩ ص ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

رقم الحساب للمكتب والأشرطة ٢٥١٦٠٨٠١٠١٧٧٧٧٨

شركة الراجحي المصرفية فرع أم الحمام (٢٥١)

ترجمة معاني القرآن الكريم

باللغة الأمهرية

المترجم

الشيخ : سعيد أحمد مصطفى

جزء عم